



ІВАНОВИЧ

Володимир Ієронімович

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Володимир ІВАНОВИЧ

НАРОДНИЙ СМІХ

*Народний геній склав пісень багато.
Вони лунають в будень і у свято.
І поруч них,
І попереду їх
Іде його живий, правдивий сміх.*

*Якщо ж народ співає
І сміється,
То, значить, в нім
Здорове серце б'ється.
Вирує кров гаряча, не стара.
В ім'я життя,
Любові
І добра.
Не марно ж він турецькому султану
Підніс таку сатиру бездоганну.
І лупцював його разючий сміх
Всю покруч захребетників лихих.
Всі вороги сучасні і колишні
Запам'ятали сміх Остапа Вишні,
Й сьогодні сміх перчан-однополчан
Виполює злякисний бур'ян.
В руках народу-трудолюбця, героя,
Розумний сміх – це блискавична зброя,
Тож ідучи до світлої мети,
Давайте сміх любити й берегти!
Усе дурне,
Потворне
І вороже
Народ обов'язково перемає.
І жити буде в буднях трудових
Його душа,
Його прекрасний сміх.*

Міністерство культури та інформаційної політики України
Одеська національна наукова бібліотека

Серія біобібліографічних покажчиків
«Письменники Одеси»
Заснована 1980 року

Випуск 43

ІВАНОВИЧ
Володимир Ієронімович

Біобібліографічний покажчик

Упорядник
Н.П. Анейчук

Одеса
2020

**ІВАНОВИЧ Володимир Ієронімович : біобібліогр. покажч. / ОННБ ;
упоряд. Н.П. Анейчук ; ред. Н.Г. Майданюк. – Одеса, 2020. – 70 с. – (Серія
«Письменники Одеси» ; вип. 43).**

Серія «Письменники Одеси» заснована у 1980 році за ініціативи завідувача редакційно-видавничого відділу бібліотеки, письменника і книгознавця Г.Д. Зленка. Перший випуск був присвячений відомому літературознавцю і критику, доктору філологічних наук І.М. Дузю. Серед персоналій – лауреати Національної премії України ім. Т.Г. Шевченка Б.А. Нечерда та В.Г. Рутківський, літературний критик і педагог Є.М. Прісовський, поет В.М. Гаранін та ін.

Черговий біобібліографічний покажчик серії «Письменники Одеси» присвячений творчій діяльності українського поета, гумориста, сатирика, байкаря Володимира Ієронімовича Івановича (1905–1985).

Покажчик підготовлений за матеріалами фондів ОННБ та провідних бібліотек Одеси. До послуг користувача – допоміжні покажчики імен та періодичних видань, переглянутих при складанні посібника. Матеріали, не переглянуті *de visu*, позначені астериском (*).

Добір публікацій завершено станом на 31.12.2019 р. Матеріали описано за чинними правилами і стандартами, згруповано за тематичними рубриками.

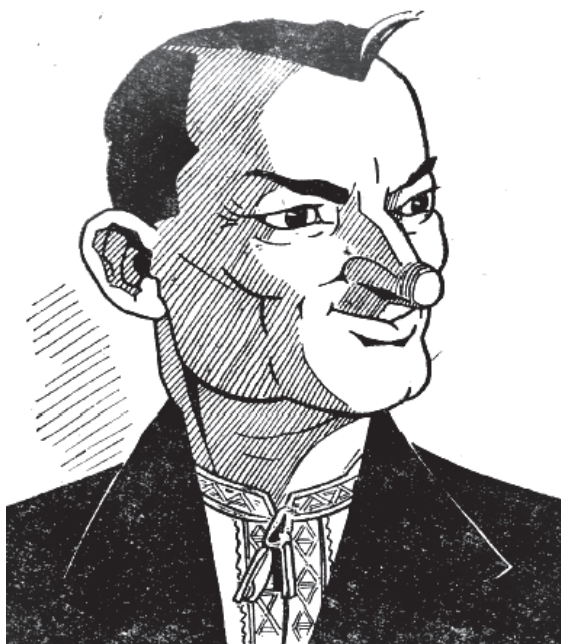
Видання призначене для літературо- та книгознавців, журналістів і бібліофілів, викладачів вишів, студентів, краєзнавців і бібліотекарів. Воно буде корисним також учителям шкіл, які ведуть уроки літератури рідного краю.

Редактор
Н.Г. Майданюк

© ОННБ, 2020

© Н.П. Анейчук, упорядкування, 2020

© І.М. Свістуніна, обкладинка, 2020



ІВАНОВИЧ
Володимир Ієронімович

Дружній шарж В. Григор'єва

ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ Володимира Ієронімовича ІВАНОВИЧА

Біографічна довідка

Володимир Ієронімович Іванович народився 14 (27) серпня 1905 року в робітничій сім'ї. Дитинство поета-сатирика пройшло недалеко від Одеси – в рибальському селі Григорівка. Працювати Володимир Ієронімович почав з вісімнадцяти років. Був режисером самодіяльного театру і організатором хати-читальні, будиночок для якої купили за кошти, одержані від продажу квитків на вистави.

У 1928 році закінчив робітфак, у 1933 – літературний факультет Одеського педагогічного інституту. Деякий час працював машиністом на Одеському заводі ім. Благоева та лектором Одеського лекційного бюро.

У роки Великої Вітчизняної війни Володимир Іванович з перших днів брав участь в обороні Одеси, за що був нагороджений медаллю «За оборону Одеси». Співпрацював з військовими газетами – писав сатиричні вірші, спрямовані проти німецьких загарбників, читав їх бійцям на передовій лінії оборони, по радіо, друкував памфлети у збірниках «В боях за родную Одессу», що видавалися Політвідділом Приморської армії. Написав поему «Білий парус» про моряків-десантників, які загинули у Григорівці в 1941 році під час оборони Одеси. У післявоєнні роки продовжував працювати в сатиричному жанрі.

Почав друкуватися у 1927 році у журналах «Перець», «Крокодил», «Вожик», «Гарт».

У своїх творах сатирик висміював бюрократизм, казнокрадство, лицемірство, прислужництво. Залишив для прийдешніх поколінь понад два десятки книжок, серед яких: «Свиня на пасіці» (1950), «Низенько кланяємось!» (1953), «Рекомендована Лисиця» (1954), «Весела прополка» (1956), «Кропивою сміху по всякому лиху» (1957), «Кому пышки, кому шишки» (1958), «Перебендя

посміхається» (1960), «Бичок-губернатор» (1964), «Три торби сміху людям на втіху» (1967), «Червоний Огнецвіт» (1975) та ін. Його перу належать казки: «В білу сніговицю» (1956), «Іванові кавуни» (1958), «Весняночка-лісовичка» (1960), «Копанівський глек» (1961), «Казки та бувальщини» (1965), «Порося у мішку» (1965), «Сказ о славном Василе и родной его земле» (1977), «Чотири казки з дідової в'язки» (1980).

Поетичний спадок Володимира Івановича жанрово різноманітний. У цьому можна переконались, якщо познайомитися зі збірником «Червоний Огнецвіт». Тут надруковані фейлетони, байки, гуморески, жарти, памфлети, казки, бувальщини тощо.

Уже після смерті поета-сатирика його творчістю зацікавилося московське видавництво «Детская литература» і випустило для молодшого шкільного віку книжку «Сказ о славном Василе и родной его земле». Ця поема присвячена відомому всій країні голові колгоспу, двічі Герою Соціалістичної Праці Макару Посмітному. Крім поеми, до збірки входять казки «Бичок-губернатор» та «Весняночка-лісовичка».

Член Спілки письменників України з 1948 року.

Лауреат літературної премії ім. Степана Олійника (1983).

Помер 26 серпня 1985 року в Одесі.

Євген ПРИСОВСЬКИЙ,
*доктор філологічних наук, письменник,
літературознавець, член НСПУ.*

ПОСМІШКА МОЛОДА Й МУДРА

Гумор. Легка, тепла посмішка й солоний терпкий анекдот, дружній, підбадьорюючий жарт і гостре, пропікаюче слово – в них розкривається душа українського народу, молодого, юного серцем, запального, дотепного й дуже мудрого. І чи не найвище щастя для творця полягає в умінні виразити духовний світ свого народу? Душа українця, його співуча й задерикувата, лірична й насмішкувата натура розкриваються в творчості Володимира Івановича.

Пройдено великий шлях. Багато зроблено. Вже й 60-річний ювілей відшумів. А тим часом кожному, хто знає поезію Івановича й самого письменника, важко уявити його в ролі спокійно-поважного, розсудливого метра, котрий повчає всіх, спочиває на лаврах. Молодість і мудрість злилися в його творчості, вони – нерозривні.

Кращі твори В. Івановича, «Червоний Огнецвіт», «Свиня на пасіці», «Забута Шпачиха», «Колобок-женишок» не раз із великим успіхом читалися з естради у виконанні як артистів, так і учасників художньої самодіяльності. Здобули популярність збірки його поезій «Свиня на пасіці», «Низенько кланяємося!», «Рекомендована Лисиця», «Перебендя посміхається». Маленькі читачі полюбили його казки «В білу сніговицю», «Іванові кавуни», «Копанівський глек», «Весняночка-лісовичка», «Бичок-губернатор». Це показовий факт: адже визнання читача – важливе свідectво того, що праця письменника потрібна людям, його творчість близька народові.

Перші кроки на творчому шляху поет робить іще у 20-ті роки. В 1927 році він друкується в журналі «Гарт». Його вірші побачили світ на сторінках західноукраїнського революційного журналу «Вікна». Потім – багаторічне співробітництво з одеськими газетами «Чорноморська комуна», «Большевицкое знамя» (тепер – «Знамя

коммунизма»), з «Перцем» і «Крокодилом». А в післявоєнні роки виходить збірка байок, гуморесок В. Івановича.

Що ж вніс письменник у літературу в ці роки? Чим збагатив її? В. Іванович уміє в своїх байках творити такі алегоричні персонажі, які відповідають уявленням читача про суть зображуваного явища. Ясно, що не з авторової забаганки фашизм уособлено в образі свині, а радянський народ – в образі бджіл («Свиня на пасіці»). Ця алегорія випливає з правди життя й відповідає їй, відповідає народним поглядам. Відмітною рисою творчості сатирика є його вміння переосмислити здавна відомий, традиційний фольклорний образ. Так, наприклад, лірично забарвлений у народній творчості образ перекотиполя має в Івановича сатиричне звучання: це людиці, які з презирством ставляться до всього вітчизняного, яким чужа національна гордість («Перекотиполе»).

Творчий підхід до фольклору спостерігаємо і в байці «Колобок-женишок», де поет використовує образ української народної казки, але трактує його по-своєму. Образ Колобка потрібен авторові для того, щоб розгорнути сюжет твору, розповісти про любовні пригоди героя. Характер же Колобка в байці інший, ніж у казці. Це розпусник-волоцюга.

Фольклорний прийом зачину служить поетові для того, щоб привернути увагу читача. Цей зачин стає початком динамічного сюжету:

*В запашну осінню пору
Біля Настиного двору
Зупинився Колобок,
Жвавий, бравий женишок.*

Автор вдало використовує шарж і гротеск. Багатослів'я, пишномовність Колобка, пустопорожність його базікання, що звучить як нісенітниця, розкривають усю пустоту душі, відсутність справжніх почуттів. Коли чуєш ті порівняння, до яких вдається під час любовних свідчень Колобок:

*Закохався я по вуха
В молоду твою натуру,
Наче в пісню під бандуру...*

або:

*Ти ж... як диня на баштані –
Запашна, рожеволиця,
Аж кортить мені жениться! –*

відразу пригадуєш гротескну манеру зображення в творчості І.П. Котляревського. Адже саме так безглуздо, багатослівно освідчувався й Возний у «Наталці Полтавці», порівнюючи свою любов до дівчини з пориваннями вовка до молодої ягниці.

Значну сатиричну роль відіграють у байках Івановича й дієслова. Так Колобок доводить силу свого кохання тим, що на честь коханої обіцяє перескочити огорожу, а пропонуючи руку і серце, заявляє:

*Тож не мнися, не барися
І зі мною розпишися!*

Для розв'язання традиційної теми Іванович знаходить оригінальні засоби. Ось, наприклад, байка «Рекомендована Лисиця». Тема її не нова, образи Осла й Лисиці теж традиційні. Але байка прозвучала по-новому завдяки цікавим художнім знахідкам.

Осел, звертаючись до Лисиці, говорить:
*Душевно стався до всієї птиці,
Не зачіпай громадського добра...
Давай, валяй!
Ні пуху ні пера!*

Читаємо оці вигуки: «Давай, валяй...» – і перед нами як живий постає тип начальника, котрий видає себе за близьку до кожного службовця людину, намагається бути з усіма запанібрата, вважаючи, що таким чином заслужить авторитет.

А ось іще одна характерна репліка Осла:
*Ну, як діла
На даному етапі?*

Досить такого чиновницького звороту, щоб зрозуміти: цей начальник, що грає в демократа, – насправді махровий бюрократ. А тим часом Лисиця, згідно з керівними вказівками: «Ні пуху ні пера», розгорнула діяльність у курнику:

*Прийшли, а там –
Ні пуху, ні пера...*

Двічі повторюючи цей вираз: у переносному значенні (побажання Осла Лисиці) та в прямому (результат діяльності Лисиці), – письменник досягає сатиричного ефекту.

В. Іванович далекий від думки про те, що один, хай навіть серйозний, урок виправить Осла-роззяву і його високопоставлених покровителів. Не лакуючи дійсності, байкар, відповідно до правди життя, розповідає про таке типове покарання номенклатурника: з одної відповідальної посади, де він провалив роботу, його перевели на іншу. Звільнивши з курника, доручили йому «гурти овечок».

*Тепер біда
Загрожує отарам,
Бо Вовка взяв
Осел ветеринаром.*

Актуальна й сьогодні тема відповідальності за доручену справу, боротьби з будь-яким головоляпством і авантюризмом, з легковажністю, з невмінням серйозно, по-державному, науково підходити до керівництва господарством підноситься у байці. Із сюжету твору цілком логічно впливає мораль:

*Мораль, здається,
Ясна до дрібниці:
Де є Осли,
Там є Вовки й Лисиці.*

В підтексті відчувається й інша, ще важливіша, думка: Осли існуватимуть доти, доки керують ними, опікають їх сп'янілі, напівсонні від самозакоханості й чванства Леви та Ведмеді, які й доручають бездарам і роззявам одну відповідальну роботу за іншою, замість того, щоб гнати їх геть.

Мовна характеристика персонажів відіграє особливо значну роль у байці, розмовному літературному жанрі. В мову дійових осіб Іванович постійно вводить фразеологізми, характерні народні вирази, ідіоми, а малюючи образи чиновників, він майстерно використовує канцеляризми і слівця, що живуть у середовищі бюрократів: «пропісочили», «запустили блискавку», «перцю всипали», «підрив мого авторитету» («Кузьма Хомич і стінгазета»). Твори Івановича побудовані на діалозі, який поживляє розвиток дії.

Важлива й гостросучасна думка про боротьбу з фразою, боротьбу за дієвість наших гасел, про те, що треба ділом, а не словами боротися за народний добробут, за комуністичну мораль, висловлюється в байках «Кузьма Хомич і стінгазета», «Фондова солома». Герой першого твору – поборник критики. Він визнає: «В ній – наша сила, зброя і закон». Але критика хороша, доки вона спрямована проти кур'єрші, прогульника Яреми. Коли ж критикують Кузьму Хомича, він наказує зірвати стінгазету. Сатирик знаходить гострокомічні, але цілком реалістичні ситуації для героїв і деталі для їх характеристики. Ось друга байка – «Фондова солома». Іванович відтворює ходіння Гусака по різних бюрократичних інстанціях з проханням видати солону для гнізда. За допомогою вдалого сюжетного ходу розкрито образ Чаплі, яка на словах виступає проти бюрократизму, але діє бюрократично:

*Чапля здивувалась
І давай кричати:
– Що за тяганина?!
Що за бюрократи?!
Як вони скотились
До такого рівня?! –
І... послала знову
Гусака до Півня.*

Особливістю творчого почерку В. Івановича є те, що в нього сатиричне зображення й негативний гумор переважають над гумором позитивним. Степан Олійник, наприклад, у творах «Дипломат», «Гості», «Десант», в багатьох інших створив багато повнокровних образів позитивних героїв. В Івановича зустрічаємо частіше сатирично гострий сміх, ніж усмішку гумориста. Засудження йде від самого автора, а не від позитивних героїв.

У творах Івановича спостерігаємо типові характери в типових обставинах. Згадаємо байку «Доручили Зайцю». Автор правдиво малює шахрая, його методи збагачення: «була утруска», «була усушка», «була утечка»; результати його діяльності: дача, курорт у Сочі; нарешті, типові шахрайські махінації, розраховані на те, щоб здаватися чесною людиною:

*Та щоб не спійматися
За шахрайські штучки,
Дачу записав він
На ім'я онучки.
А кругленьку суму –
Гроші в ощадкасі –
Перевів на книжку
Милої кумасі.*

Іванович звертається до народної творчості. Від фольклору йде пісенність багатьох його творів, використання рефрену, заспіву й повторів. Наприклад, творів «Пропаций Кум» настільки близький до народної пісні, що народ співає його, а деякі фольклористи навіть записують цей твір як зразок народнопісенної творчості. Та головне, що наближає Івановича до фольклору – це народний погляд на життя, на тих, хто не працює, хто думає лише про власні інтереси («Сава Чміль», «Пропаций Кум»).

Треба сказати, що в кращих творах В. Івановича розвивається хороша традиція народного гумору й сатири, котрим притаманний високий інтелектуальний рівень, – сатири, зверненої до розуму читача, а не такої, що викликає регіт. Традиції фольклору, класики помітні й у глибокому ліризмі гуморесок В. Івановича.

Відомо, що в народній пісні, в приповідках С. Руданського, в бурлескній поезії І. Котляревського, в байках Л. Глібова, в усій творчості Остапа Вишні дуже сильним є ліричний струмінь. Природа повноправно входить у гумористичну українську поезію й живе в ній багатим, одухотвореним життям. Рідний пейзаж посідає значне місце і у творчості В. Івановича, котрий, як і в його вчителів, йде від пісні, що, в свою чергу, відбиває багатий духовний світ народу, якому в рівній мірі властиві неугасиме почуття гумору й щирий ліризм.

Поєднання сатири, гумору, бурлескного стилю з ліричним забарвленням вірша і з пафосним, відвертим тавруванням зла характерне для віршованих казок В. Івановича: «Червоний Огнецвіт», «В білу сніговицю», «Іванові кавуни», «Копанівський глек», «Весняночка-лісовичка», «Бичок-губернатор».

Бувальщина (так визначає жанр свого твору сам автор) «Червоний Огнецвіт» саме й характеризується сполученням лірико-героїчного тону, коли йдеться про виникнення й славний шлях першої в світі Країни Рад, із сатирично-бурлескною манерою, коли автор оповідає про численні прагнення ворогів задушити Радянську державу, про їхні жалюгідні потуги знищити наш народ і про їх ганебний кінець.

Розгортаючи сюжет, В. Іванович малює картини зазіхання різноманітних ворогів на край свободи, вічної весни людства. І тут він вдається вже до бурлеску, кепкуючи з ворогів, знущаючись над ними, глузуючи з них, свідомо принижуючи їх образи. Автор не вважає ворогів навіть гідними великого почуття ненависті, говорячи про них з винятковим презирством, яке вражає не менш сильно, ніж вибухаючі ненавистю гнівні рядки. В цьому дошкульно презирливому ставленні до ворога – специфіка того жанру, який обрав Іванович. Таке зображення картин життя дає підставу говорити про творче продовження автором бурлескно-травестійних традицій І. Котляревського.

Від народного гумору й сатири бере Іванович грубуваті, часом лайливі, а проте влучні, дошкульні вирази. Керенського він називає «Ванькою-встанькою тимчасовим», Денікін «вискочив... мов той дурень з конопель, тільки вдягнений в шинель». Збирання Гітлером сил для війни названо нашкрябуванням резервів, а фашистські сателіти – це «жучкі-сучки клишоногі».

Кінцівка твору, своєрідна мораль, звучить як грізна перестрога паліям нової війни. Іванович знаходить тут нові слова: гнівні, переконливі, горді. Пафосний, піднесений тон відчувається в останніх рядках:

*І тепер щодня над світом
Сходить сонце Огнецвітом,
Кличе гноблених в похід
Наш червоний Огнецвіт.
Не вдалося і не вдасться
Світоч миру,
Дружби, щастя,
Погасить лихим панам...*

*Наша справа, наша слава –
Наша ленінська держава
Буде жить на радість нам
І на заздрість ворогам!*

У віршованих казках-бувальщинах «В білу сніговицю», «Іванові кавуни», «Копанівський глек», «Весняночка-лісовичка», «Бичок-губернатор» письменник виявив себе і як знавець дитячої психології, як цікавий автор великої літератури для маленьких читачів. Правда, ці поеми-казки виходять за рамки чисто дитячої поезії, як і будь-яка дитяча література, коли це література справжня. Твори Івановича перейняті гуманістичними ідеями: думками про щастя людини, про труд і про життя, прекрасне, радісне, одухотворене; про безсмертну красу вічної молодості, якої гідна Людина.

І ця молода, весняна, але умудрена великим життєвим досвідом сила ллється бурхливим потоком у творчості поета.

(Іванович В. Поезії. Київ, 1967. С. 5–14)

Володимир ГАРАНІН,
літератор, член НСПУ та НСЖУ

3 ГЛИБИНИ НАРОДНИХ ДЖЕРЕЛ

Володимир Ієронімович Іванович увійшов в історію української літератури як визначний майстер сатири та гумору. Його ім'я серед популярних письменників другої половини двадцятого століття – Остапа Вишні, Степана Олійника, Олександра Ковіньки, Микити Годованця, Федора Маківчука, Сергія Воскресенка, Анатолія Косматенка, Валентина Лагоди та ін. – яскраво сяяло понад сорок років. Він залишив для прийдешніх поколінь понад два десятки талановитих книг, серед яких: «Свина на пасіці», «Низенько кланяємось!», «Рекомендована Лисиця», «Весела прополка», «Кропивою сміху по всякому лиху», «Кому пышки, кому шишки», «Перебендя посміхається», «Бичок-губернатор», «Три торби сміху людям на втіху», «Червоний Огнецвіт» та ін.

Навіть із назв книжок можна зробити висновок, що поет ніби мислить тими мудрими виразами, що нагадують народні фразеологізми. Принагідно звернути увагу й на те, що лелітки народного гумору, влучні прислів'я, приказки він майстерно вплітав у словесну тканину своїх творів.

Улюбленими формами для Володимира Івановича були гуморески, байки, сатиричні мініатюри на соціальну, морально-етичну тематику та політична сатира.

Не залишав поза увагою талановитий сатирик і маленьких читачів, яких любив ніжною батьківською любов'ю, подарувавши їм книжки: «В білу сніговицю», «Іванові кавуни», «Весняночка-лісовичка», «Копанівський глек», «Казки та бувальщини», «Поросля в мішку», «Сказ о славном Василе», «Чотири казки з дідової в'язки».

Народився Володимир Іванович 27 серпня 1905 року в Одесі в сім'ї робітника. У 1933 році закінчив Одеський педагогічний інститут, де в той же час навчалися Степан Олійник та Панько Педа.

Працював лектором Одеського лекційного бюро. Був учасником Другої світової війни. Його гострі, з пекучим перцем гуморески, що висміювали німецьких та румунських загарбників, серед мужніх захисників, учасників героїчної оборони Одеси, яка тривала сімдесят три дні, мали широкий розголос. Вони випускались окремими листівками, звучали по радіо та з польових «сцен». Особливо популярністю користувалася гумореска-звернення до фашистського главаря, яку він дотепно подав у душі листа від запорізьких козаків турецькому султану.

Про плідну творчу діяльність Володимира Івановича у передвоєнні, воєнні та післявоєнні роки, активну участь у загальноукраїнському літературному процесі, широку популярність його творів засвідчує той факт, що поет був прийнятий до Спілки письменників у 1948 році, не маючи у своєму доробку жодної книжки. І лише через два роки, у 1950 році, побачила світ перша збірка «Свиня на пасіці», яку редагував та благословив до друку Остап Вишня і яка стала помітним явищем у царині сатири та гумору.

Своєрідний, оригінальний голос Володимира Івановича вирізнявся серед майстрів веселого цеху широким творчим та тематичним діапазоном, викривальною гостротою сміху. Свої сили, творчу наснагу поет черпав з вічно живого, цілющого народного джерела. Його дотепні усмішки, байки, сатиричні мініатюри легко сприймалися, їм були притаманні природний поворот поетичної думки, соковита народна мова, актуальність по своїй соціальній спрямованості. Вони часто звучали по радіо, телебаченню. Особливо популярними були такі твори, як «Качать і величать», «Порося у мішку», «Продавала баба», «Фондова солома», «Колобок-женишок», «Копійки-злодійки», «Свиня на іменинах», «Рекомендована Лисиця», «Хитра Макітра», «Бундючний Пень», «Дорога Клепка» та багато інших. Програмним же твором для Володимира Івановича був вірш «Народний сміх»:

Народний геній склав пісень багато.

Вони лунають в будень і у свято.

І поруч них, і попереду їх

Іде його живий, правдивий сміх.

*Якщо ж народ співає
І сміється,
То, значить, в нім
Здорове серце б'ється.
Вирус кров гаряча, не стара.
В ім'я життя,
Любові
І добра...*

Творчість Володимира Івановича завжди була в центрі уваги і читацького залу, і професійної критики. Про його книги писали й давали їм високу оцінку такі знавці літературної справи, як Григорій [в тексті помилково Андрій] В'язовський, Іван Дузь, його колеги по перу, прості читачі. Коли ж була заснована літературна премія імені Степана Олійника, то її першим лауреатом став Володимир Іванович – щирий друг і соратник Степана Олійника.

*(Іванович В. У сніп тугий бувальщини зберу.
Одеса, 2005. С. 5–7)*

Василь ПОЛТАВЧУК,
кандидат філологічних наук, член НСПУ

СМІХОТВОРЕЦЬ З НАШОГО КРАЮ

*Уривки з літературно-критичного нарису,
що вийшов у авторській серії
«Одеса літературна»
у видавництві «Астропринт» (2017).*

...Володимир Іванович — один з найталановитіших українських сатириків і гумористів, які жили і працювали в Одесі у ХХ столітті.

Народився Володимир Ієронімович Іванович 27 серпня 1905 року у морській столиці, але дитячі роки його минули за її межами — у приміському рибальському селищі Григорівка. У поезії «Люблю наш край», присвяченій В. Івановичу, інший наш земляк, Степан Олійник, звертаючись до побратима по творчості, писав:

*Люблю наш край: лимани, балки,
Чайний крик і хвиль тепло...
Там з моря видно всім рибалкам
Твоє — Григорівку — село!*

*Сходивши землю срібноросу,
Що клонить трави аж до хвиль,
Ти змалку вмів клепати косу,
Водить човна і в шторм,
І в штиль.*

*В рибальській трудженій родині
Законом стало ще тоді:
Подай весло своє людині,
Що опинилася в біді!*

*Літа лишаючи позаду,
У море ходиш, як ходив...
А скільки яблунь, винограду
Ти круг Одеси насадив!*

*Взнаю твою робочу майку
Іще здаля, коли не йду:
Скінчивши вірш чи казку-байку,
Ти знов клопочеш у саду.*

Володимир Іванович заявив першими публікаціями про свій літературний хист у 40-ві, а 1950 року дебютував і ґрунтовніше, видавши збірку байок і віршів під назвою «різкою» і промовистою – «Свиня на пасіці».

Крім дебютної книжки, за роки творчої діяльності, яка тривала до серпня 1985 року, Володимир Іванович видав ще такі збірки сатири та гумору: «Низенько кланяємось!» (1953), «Рекомендована Лисиця» (1954), «Весела прополка» (1956), «Кропивою сміху по всякому лиху» (1957), «Кому пышки, кому шишки» (1958), «Перебендя посміхається» (1960), «На городі бузина, а за морем сатана» (1963), «Бичок-губернатор» (1964), «Три торби сміху людям на втіху» (1967), «Поезії» (1967), «Сміхомовки» (1974), «Червоний Огнецвіт» (1975), «Ловись, рибко!» (1976), «Вибране» (1985).

Свої твори Володимир Іванович адресував не тільки дорослим читачам, а й дітям. Для них поет видав такі збірки: «В білу сніговицю» (1956), «Іванові кавуни» (1958), «Весняночка-лісовичка» (1960), «Копанівський глек» (1961), «Казки та бувальщини» (1965), «Порося у мішку» (1965), «Чотири казки з дідової в'язки» (1980).

Сучасники Володимира Івановича високо цінували його творчість. Про це свідчить той факт, що поет першим в Україні був удостоєний премії імені Степана Олійника.

У творчій спадщині В. Івановича, як і в доробку інших літераторів, не все художньо рівноцінне, не все витримало іспит часом. У нашого земляка, як і в кожного автора, були улюблені теми, але обставини складалися так, що доводилося освоювати і ті, на які

існувало так зване «соціальне замовлення». Попри це, очевидним і неспростовним є той факт, що кращими своїми творами наш земляк, кажучи словами Степана Олійника, «випікав зло» і «відстоював добро».

Гуморески Володимир Іванович почав писати ще в пору своєї літературної молодості. У спадщині поета — майже сто творів цього жанру.

Одна з найкращих гуморесок у поета має назву «Качать і величать».

*Упала в море жінка з пароплава.
— Р-р-ря-туй-те! — закричали зліва й справа.
Знервовані, стурбовані без міри
За поручні схопились пасажири:
— Яке нещастя!
— Ах, яке тут горе!.. —
Проте ніхто не кинувся у море.
І раптом дід, бухгалтер із артілі,
Підскочив і пірнув у чорноморські хвилі.
Примчався човен з хлопцями «Оснава».
Всі закричали:
— Діду — честь і слава!
Це він один лише почув тривогу,
З такої висоти рвонувсь на допомогу!
— Про це в газету треба написати!
— Качать його!
— Качать і величать!
Відхекавсь дід і розгубився навіть:
— Пробачте, громадяни,
Мене одне цікавить:
Я заслужив хвалу і нагороду...
Але... яка свиня
Мене турнула в воду?!*

В основі цієї гуморески — справді комічний випадок, один із тих, якими так багате наше життя. Інша справа, що не кожен це

помітить, а тим паче — так майстерно розкаже, як це умів робити Володимир Іванович. Комічною є сама ситуація, у якій дід, який нічого не відає, опиняється раптом у ролі героя-рятівника. У цій ситуації відчувається її «одеська прописка», і саме тому, мабуть, гумореска «Качать і величать» належить до найпопулярніших творів В. Івановича.

Безпосередніми життєвими враженнями викликаний задум і такого його твору, як гумореска «Порося у мішку». Якщо «Качать і величать» — твір побутового плану, то «Порося у мішку» — це вже твір, який відбиває проблеми культурного життя, котрі, щоправда, показані крізь призму тих же побутових обставин. Тут постає «традиційний» дід, який опинився у незвичній для нього обстановці: з поросям у мішку їде у міському трамваї:

*Публіка в трамваї
Вуха затуляє,
Бо в мішку у діда
Порося горлає.*

Зрозуміло, що дідові доводиться вислуховувати на свою адресу зовсім не похвальні слова. Він виправдовується. Аргументи його за своєю суттю не тільки переконливі, а й дотепні, і свідчать вони про те, що дід тільки вдає із себе простакуватого селянина, а насправді є людиною розважливою, спостережливою, здатною помічати схоже у віддалених, здавалося б, зовсім не схожих явищах. Ось як звучать дідові аргументи:

*А дідок моргає:
— Порося ж не вчене,
Їде не в трамваї,
А в мішку у мене.
Голосок у нього
Кращий за кларнета,
А до того ж взяв я
Повних два білета.
Так що, вибачайте,
Все в нас акуратно...*

*І співає пісню
Порося безплатно.
А буває гірше,
Будемо відверті...
Дехто ще й за гроші
Верещить в концерті.*

Ця гумореска була написана ще в 60-ті роки минулого століття, але не втратила своєї актуальності і досі, відображаючи і сьогоденні реалії, коли новочасні співаки відсутність таланту компенсують тим, що може викликати тільки сміх і співчуття.

Важливими складовими творчої спадщини Володимира Івановича є його байківниця та віршовані казки для дітей.

Життєвий шлях Володимира Ієронімовича Івановича (а помер поет «за добу до свого вісімдесятиріччя») не позначений надзвичайними подіями чи кар'єрними злетами, як, наприклад, у його побратимів по перу і сусідів по письменницькому будинку Івана Гайдаєнка та Івана Рядченка. І все ж був на цьому шляху випадок екстраординарний, наслідки якого могли виявитися фатальними для В. Івановича.

Випадок, який маю на увазі, пов'язаний з долею Степана Олійника. У спогадах одеського літератора Володимира Ляковського читаємо: «...Осінньої ночі 1931 року два капітани НКВД на «чорному вороні» під'їхали до гуртожитку педінституту, щоб заарештувати студента Степана Олійника. Донос був примітивний, але жахливий. Кремезний, усміхнений хлопець, який складав дотепні частівки для студентської «Синьої блузи», звинувачувався в українському націоналізмі. На допитах приголомшений студент не заперечував, що він — автор частівок, з якими успішно виступають «синьоблузники» в Одесі. А слідчий погрозливо повторював своє: «У мене все одно підпишеш, що перебуваєш у молодіжному центрі, головним завданням якого є повалення більшовицької влади». Допит проводився всю ніч до самого світанку. Поруч із зошитами його віршів, конспектами лекцій лежала і... вишиванка. Донощик повідомив, що Олійник вербував у молодіжний підпільний центр лише тих, хто носить українські сорочки».

Після арешту товариша, «ризикуючи своєю долею, — продовжує Володимир Лясковський, — Володя Іванович від імені студентського колективу склав емоційний лист на адресу Всесоюзного старости М.І. Калініна і зібрав 200 підписів. Можливо, в 37-му році всі 200 студентів й заgrimіли б у ГУЛАГ, але тоді — в 31-му, ще був якийсь просвіт. Лист відіграв свою роль. Через декілька місяців Степана Олійника відпустили з тюрми».

У ту пору два хлопці-студенти — Степан Олійник та Володимир Іванович, «закохані в рідну українську літературу, дали один одному клятву, що завжди, незалежно від моди, будуть носити, як талісман, українську вишиту сорочку...».

...Я познайомився з Володимиром Ієронімовичем у 1975 році, спілкувався з ним протягом десяти літ і можу засвідчити, що вишиту сорочку поет одягав не лише у свята чи тоді, коли потрібно було сфотографуватися. Він ходив у ній у непростій суспільно-політичній і літературній атмосфері 70-х — початку 80-х років, коли ніхто й гадки не мав, що колись в Одесі буде проводитися парад вишиванок...

Ходив в українській вишиваній сорочці, але при тому не був ні революціонером, ні дисидентом. Він був самим собою, упродовж усього життя залишався вірним юнацькій клятві і своїй українській душі.

(Чорномор. новини. 2017. 24 черв.)

ПУБЛІКАЦІЇ ТВОРІВ

Окремі видання

1950

1. Свиня на пасіці : сатира та гумор. – Одеса : Одес. обл. вид-во, 1950. – 40 с.*

Про кн.:

В'язовський Г. Перша книга гумориста // Чорномор. комуна. – 1950. – 13 верес.

Луценко І. Перша книжка поета-сатирика // Дніпро. – 1950. – № 10. – С. 121–124.

Петров Ю. Невдалі байки // Жовтень. – 1951. – № 9. – С. 106–108.

Сиротюк М. Про художнє озброєння поетичної сатири // Вітчизна. – 1951. – № 1. – С. 177–179.

1953

2. Низенько кланяємось! : гумор та сатира / ред. В. Єфіменко. – Одеса : Одес. обл. вид-во, 1953. – 72 с.

Про кн.:

Бандуренко Є. Друга книга поета-сатирика // Чорномор. комуна. – 1954. – 10 берез.

Логвиненко М. Сатирична збірка // Літ. газ. – 1954. – 15 квіт.

Рядченко І. Оружем смеха // Знамя коммунизма. – 1954. – 5 июня.

1954

3. Рекомендована Лисиця : байки та сатир. вірші / ред. Ф. Маківчук. – Київ : Рад. Україна, 1954. – 64 с.

1956

4. В білу сніговицю : казка / ред. К. Литвинчук. – Київ : Молодь, 1956. – 31 с.

Про кн.:

Ступак Ю. В білу сніговицю // Літ. газ. – 1956. – 22 листоп.

5. Весела прополка : сатира і гумор / ред. С. Швецов. – Одеса : Одес. обл. вид-во, 1956. – 76 с. : іл. – Те саме рос. мовою. // Москва : Правда, 1958. – 47 с. – Під назвою : Веселая прополка : сатир. стихи.

Про кн.:

Ткаченко В. Весела прополка // Знамя коммунизма. – 1956. – 16 дек.

Зуб І. Володимир Іванович. Весела прополка // Літ. газ. – 1957. – 5 берез.

Моторний О. Не під корінь... // Вітчизна. – 1957. – № 6. – С. 200–202.

1957

6. Кропивою сміху по всякому лиху : сатир. вірші / ред. Г.Г. Ігнатенко. – Київ : Держ. вид-во худож. літ, 1957. – 159 с.

Про кн.:

Лисняк В. Хорошая, нужная книга // Запоріж. правда. – 1958. – 14 янв.

Логвиненко М. Кропивою сміху по всякому лиху // Рад. Поділля. – 1958. – 15 лют.

1958

7. Іванові кавуни : казка. – Київ : Дитвидав УРСР, 1958. – 31 с.* . – Те саме молд. мовою // Іванові кавуни : повість. – Кишинів : Картя молдовеняеске, 1964. – 31 с.*

Про кн.:

Вірний Б. Подарунки нашій малечі // Вітчизна. – 1959. – № 8. – С. 185–189.

8. Кому пышки, кому шишки : сатира и юмор / ред. Д.Н. Голубко. – Москва : Сов. писатель, 1958. – 91 с.

1960

9. Весняночка-лісовичка : казка. – Київ : Дитвидав, 1960. – 44 с.

10. Перебендя посміхається : жарти, прислів'я, байки, гуморески, бувальщини, казки / ред. К. Островська. – Одеса : Одес. кн. вид-во, 1960. – 186 с. : іл.

Про кн.:

Левченко М.О. Життєлюбне слово поета // Чорномор. комуна. – 1960. – 1 листоп.

Гринько Д. Нова книга байкаря // Вітчизна. – 1961. – № 3. – С. 200–201.

1961

11. Копанівський глек : казка / іл. В. Чернуха. – Київ : Дитвидав УРСР, 1961. – 24 с. : іл.*

1963

12. На городі бузина, а за морем сатана : сатира і гумор / ред. В.О. Підпалый. – Київ : Держ. вид-во худож. літ, 1963. – 91 с.

1964

13. Бичок-губернатор : казка / худож. З. Лагутіна. – Одеса : Маяк, 1964. – 21 с. : мал.*

1965

14. Казки та бувальщини / мал. В. Євдокименко. – Київ : Веселка, 1965. – 92 с.*

15. Порося у мішку / ред. Ф. Маківчук. – Київ : Рад. письменник, 1965. – 64 с.

Про кн.:

Дузь І. З подихом Чорного моря // Літ. Україна. – 1966. – 14 черв.

1967

16. Поезії / ред. Г.П. Коваль. – Київ : Рад. письменник, 1967. – 111 с.

17. Три торби сміху людям на втіху : байки та гуморески / ред. С.С. Зінчук. – Київ : Дніпро, 1967. – 174 с.

1974

18. Сміхомовки : гумор та сатира / ред. Л.А. Володіна. – Київ : Рад. письменник, 1974. – 83 с.

Про кн.:

Колісниченко А. Солono-лукаве слово // Комс. іскра. – 1975. – 15 лют.

1975

19. Червоний Огнецвіт : байки, гуморески, жарти, памфлети, фейлетони, казки, бувальщини / ред. Л.С. Малахова. – Київ : Дніпро, 1975. – 286 с.

Про кн.:

Колисниченко А. Целебные корни смеха // Веч. Одесса. – 1976. – 27 апр.

1976

20. Ловись, рибко! : вірші, байки, казки / ред. В.В. Трохліб. – Одеса : Маяк, 1976. – 132 с.

Про кн.:

Ловись рибко! // Друг читача. – 1976. – 28 жовт.

1977

21. Сказ о славном Василе и родной его земле : поема и сказки / пер. с укр. С.В. Корчагин. – Москва : Дет. лит., 1977. – 64 с.*

1980

22. Чотири казки з дідової в'язки : вірші / мал. В. Євдокименко. – Київ : Веселка, 1980. – 85 с. : мал.*

Про кн.:

Полтавчук В. У чарівному світі казок // Чорномор. комуна. – 1980. – 5 берез.

1982

23. Семь цветов радуги : юмор, сатира / ред. Е.С. Гурвич-Перева. – Одесса : Маяк, 1982. – 127 с.

1985

24. Вибране : гумор і сатира / ред. П.Ф. Іванов. – Київ : Дніпро, 1985. – 238 с.

25. Ивановы кавуны : бувальщини и сказки / ред. Е.С. Гурвич-Перева. – Одесса : Маяк, 1985. – 87 с. : ил.

2005

26. У сніп тугий бувальщини зберу : сатира та гумор / упоряд. та вступ. слово В. Гаранін. – Одеса : Астропринт, 2005. – 42 с.

Про кн.:

Суховецький М. Перша ластівка з нової серії // Думська площа. – 2005. – 16 груд. – С. 3. – Підпис : М. Подоляк.

Суховецький М. До «Снопа» – цілий «Ярмарок сміху» : [презентація в Одес. літ. музеї кн. В. Івановича] // Думська площа. – 2006. – 6 січ. – С. 12. – Підпис : М. Подоляк.

ПУБЛІКАЦІЇ

у збірниках, альманахах

1947

27. Коза-дереза; Ворона та Вітряк // Героїчна Одеса : літ.-худож. і публіцист. альм. / відп. ред. В. Марченко. – Одеса, 1947. – С. 97–98.

1949

28. Горобець і Соняшник; Сава Чміль // Літ. Одеса : літ.-худож. та публіцист. альм. Одес. філії СРПУ / відп. ред. Є. Бандуренко. – Одеса, 1949. – № 1. – С. 136–137.

29. Минуле і сучасне Татарбунар / співавт. Ю. Калугін // Літ. Одеса : літ.-худож. та публіцист. альм. Одес. філії СРПУ / відп. ред. Є. Бандуренко. – Одеса, 1949. – № 2. – С. 7–24.

30. Процедурники; Перекотиполе // Літ. Одеса : літ.-худож. та публіцист. альм. Одес. філії СРПУ / відп. ред. Є. Бандуренко. – Одеса, 1949. – № 2. – С. 90–92.

31. Свиня на пасіці // За більшовицький урожай : репертуар. зб. для агіткультбригад / ред. С. Ковальчук. – Київ, 1949. – С. 28–30.

1952

32. Рекомендована Лисиця; Дубовий Пень // Літ. Одеса : літ.-худож. та публіцист. альм. Одес. філії СРПУ / відп. ред. І. Гайдаєнко. – Одеса, 1952. – № 7. – С. 89–91.

33. Ходжа Насреддін в Стамбулі // Літ. Одеса : літ.-худож. та публіцист. альм. Одес. філії СРПУ / відп. ред. І. Гайдаєнко. – Одеса, 1952. – № 6. – С. 49–50.

1953

34. Кузьма Хомич і стінгазета; Доручили Зайцю; Шпачиха-сирота; Колобок-женишок // Літ. Одеса : літ.-худож. та публіцист. альм. Одес. філії СРПУ / відп. ред. М. Сиротюк. – Одеса, 1953. – № 8. – С. 101–104.

35. Чого нема – того нема // Літ. Одеса : літ.-худож. та публіцист. альм. Одес. філії СРПУ / відп. ред. М. Сиротюк. – Одеса, 1953. – № 9. – С. 101–102.

1954

36. Пісня про братній російський народ // Літ. Одеса : літ.-худож. та публіцист. альм. Одес. філії СРПУ / відп. ред. М. Сиротюк. – Одеса, 1954. – № 10. – С. 3.

1956

37. Дума про великого Дуба // Літ. Одеса : літ.-худож. та публіцист. альм. Одес. філії СРПУ / відп. ред. Г. В'язовський. – Одеса, 1956. – № 13. – С. 100–103.

1957

38. Червоний Огнецвіт // Літ. Одеса : літ.-худож. та публіцист. альм. Одес. філії СРПУ / відп. ред. Г. В'язовський. – Одеса, 1957. – № 17/18. – С. 208–216.

39. Чому Гнат не садить виноград? // Літ. Одеса : літ.-худож. та публіцист. альм. Одес. філії СРПУ / відп. ред. Г. В'язовський. – Одеса, 1957. – № 16. – С. 74–75.

1958

40. Дві криниці // Літ. Одеса : літ.-худож. та публіцист. альм. Одес. філії СРПУ / відп. ред. Є. Бандуренко. – Одеса, 1958. – № 22. – С. 98. – Те саме // Піонерія. – № 8. – С. 31.

41. Фондова солома; Рекомендована Лисиця; Забута Шпачиха // Антологія української поезії : у 4 т. / упоряд. М. Нагнибіда. – Київ, 1958. – Т. 4. – С. 385–388.

42. Хамуло // Літ. Одеса : літ.-худож. та публіцист. альм. Одес. філії СРПУ / відп. ред. Є. Бандуренко. – Одеса, 1958. – № 21. – С. 106–107.

1971

43. На лапу! // Горизонт : літ.-худож. та громад.-політ. іл. зб. Одес. СПУ / голов. ред. І. Дузь. – Одеса, 1971. – С. 86.

1973

44. На техаській терасі // Горизонт : літ.-худож. та громад.-політ. іл. зб. Одес. СПУ / голов. ред. І. Дузь. – Одеса, 1973. – С. 96.

1975

45. Белый парус // Не померкнет никогда : сборник / сост. : С.Я. Данилов, Ж.И. Зинченко. – Одесса, 1975. – С. 89–100.

1976

46. Акварельна Одіссея // Горизонт : літ.-худож. та громад.-політ. іл. зб. Одес. СПУ / голов. ред. С. Стриженюк. – Одеса, 1976. – С. 100–101.

1977

47. Душевна справа; Осел і Муха // Горизонт : літ.-худож. та громад.-політ. іл. зб. Одес. СПУ / голов. ред. С. Стриженюк. – Одеса, 1977. – С. 93.

1979

48. Свобода на оптическом прицеле // Горизонт : літ.-худож. та громад.-політ. іл. зб. Одес. СПУ / голов. ред. С. Стриженюк. – Одеса, 1979. – С. 102–103.

1980

49. «В жизни так часто бывает...» // 22 червня – 9 травня. Письменники України у Великій Вітчизняній : біобібліогр. довід. / упоряд. Буркатов Б.А. – Київ, 1980. – С. 133.

50. Є спогади... // Світло на віки : поезії / упоряд.: І. Дузь, К. Севов. – Одеса ; Варна, 1980. – С. 49–51.

1981

51. Григорівська кантата // Крила подвигу : збірник / упоряд.: Л.С. Кривошеєнко, В.К. Березінський. – Одеса, 1981. – С. 151–156.

1983

52. Григорівська кантата // Місто моє рідне : поезії / упоряд.: А.Ф. Михайлевський, В.В. Трохліб. – Одеса, 1983. – С. 259–264.

53. Іде весна // До миру кличемо : поезії / упоряд.: С.Б. Деркач, Є.М. Прісовський, Н.В. Проницька. – Одеса, 1983. – С. 91–94.

54. Ловись, рибко! // Черноморская волна : стихи. / сост.: П.К. Иншаков, К.Ш. Ломиа, В.Л. Мороз. – Одесса, 1983. – С. 155–156.

55. Чорний хід : фейлетон // Горизонт: літ.-худож. та громад.-політ. іл. зб. Одес. СПУ / голов. ред. А. Зорич. – Одеса, 1983. – С. 150–151. – Те саме // Перець. – № 17. – С. 9.

1984

56. У сніговицю // Веселка : твори рад. періоду : поезія. – Київ, 1984. – Т. 2. – С. 259–265.*

1985

57. Свиня на пасіці; Слон та Удав // Веселий ярмарок : гумор та сатира : збірник. – Київ, 1985. – № 3. – С. 490–492.*

2003

58. Качать і величать; Продавала баба; Реакції на абстракції // Здоровше з гумором живеться: лауреати літ. премії ім. Степана Олійника / упоряд., голов. ред. О.С. Олійник; вступ. слово В.М. Гаранін. – Одеса, 2003. – С. 14. – Те саме // Здоровше з гумором живеться: лауреати літ. премії ім. Степана Олійника / упоряд.: О.С. Олійник, В.М. Гаранін; вступ. слово В.М. Гаранін. – Вид. 2-ге. – Одеса, 2005. – С. 12.

2004

59. Ловись, рибко!; Продавала баба; Де за тином лобода; Троянда і Соловей; Вічна проблема; Натякнув; Качать і величать; Сірко та Кобила // Одеське літературне віче : у 2 т. / упоряд., авт. передм. В.Г. Рутківський. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 217–224.

2005

60. Порося у мішку; Копійки-зłodійки; Продавала баба; Бундючний Пень; Качать і величать / голов. ред. В.М. Гаранін // Літ. Одеса : літ.-худож. та публіцист. альм. Одес. філії СРПУ. – Одеса, 2005. – № 3. – С. 35–41.

2008

61. Качать і величать; Продавала баба; Реакції на абстракції; Тіснота; Чудернацьке тріо; Копійки-зłodійки; В сніговицю // Варена сокира : антол. сатири й гумору поетів Одещини / ред. та упоряд. В.М. Гаранін. – Одеса, 2008. – С. 31–45.

2011

62. Качать і величать; Копійка-зłodійка; Свиня на іменинах // Здоровше з гумором живеться : лауреати літ. премії ім. Степана Олійника. / упоряд., авт. вступ. слова та голов. ред. В.М. Гаранін. – Вид. 3-тє. – Одеса, 2011. – С. 14–18.

у журналах

1941

63. Казка про двох рибалок та чорноморську золоту рибку // Перець. – 1941. – № 2. – С. 5.

1944

64. Копійка // Перець. – 1944. – № 4. – С. 6.

1945

65. Півень // Перець. – 1945. – № 15-16. – С. 5.

66. Пропаший Кум // Перець. – 1945. – № 11/12. – С. 3 ; Чорномор. комуна. – 1945. – 26 лип.

67. Трин-трава // Перець. – 1945. – № 7. – С. 7.

1946

68. Курочка Ряба // Перець. – 1946. – № 5/6. – С. 14.

69. Спогад про Думу // Перець. – 1946. – № 3. – С. 2.

1953

70. Забута Шпачиха // Перець. – 1953. – № 6. – С. 7. ; Комс. плем'я. – 1956. – 4 берез.

71. Колобок–женишок // Перець. – 1953. – № 9. – С. 9.

1954

72. Свинья в гостях // Молодеж. естрада. – 1954. – № 6. – С. 36.

1955

73. В білу сніговицю // Барвінок. – 1955. – № 12. – С. 12–14.

1956

74. Золотая рыбка // Молодеж. естрада. – 1956. – № 4. – С. 37–38.

1960

75. Вечірній дзвін // Вітчизна. – 1960. – № 3. – С.173–174.

76. Два плуги; Драма на болоті // Вітчизна. – 1960. – № 9. – С. 138–139.

1961

77. Вечірній дзвін // Войовн. атеїст. – 1961. – № 2. – С. 51.

1963

78. Щоб із перцем була юшка... // Україна. – 1963. – № 20. – С. 9.

1965

79. Білий парус // Піонерія. – 1965. – № 7. – С. 14–15.

80. Парадокс; Пісня лоботряса Леопольда Вихиляса // Україна. – 1965. – № 7. – С. 22.

1974

81. Давній друг // Соціаліст. культура. – 1974. – № 1. – С. 42–43.

82. Тіснота; Мітла на пам'ять; Натякнув; Лебідь і Свиня // Україна. – 1974. – № 18. – С. 20.

1975

83. Ах, «Жигулі», мої ви «Жигулі» // Україна. – 1975. – № 33. – С. 20; Знамя комунізму. – 1 апр.

1976

84. Подруги творчості // Україна. – 1976. – № 25. – С. 19.

1977

85. Душевна справа // Україна. – 1977. – № 43. – С. 23.

1984

86. Весеннее воскресенье; Серко и Кобыла // Кодры. – 1984. – № 3. – С. 61–63.

87. Новорічна коляда // Перець. – 1984. – № 1. – С. 2.

у газетах

1928

88. Бодрый марш // Молодая гвардия. – 1928. – 28 апр.

89. Красным черноморцам // Молодая гвардия. – 1928. – 15 сент.

90. Крымские наброски // Молодая гвардия. – 1928. – 4 авг.

1929

91. Улас : [уривок з поеми] // Молодая гвардия. – 1929. – 4 мая.

1937

92. Його ім'я // Чорномор. комуна. – 1937. – 16 груд.

1938

93. Алена-пулеметчица // Большевик. знамя. – 1938. – 16 окт.

94. Дума о народных богатырях // Большевист. знамя. – 1938. – 26 мая.

95. Клавдії Сліпченко // Чорномор. комуна. – 1938. – 14 черв.

96. Краснознаменный первомай // Большевист. знамя. – 1938. – 4 мая.

1941

97. Дума о народных генералах // Большевист. знамя. – 1941. – 23 февр.

1945

98. Героическая Одесса : [пісня; текст з нотами] / муз. А. Назарковського // Чорномор. комуна. – 1945. – 15 квіт.

99. Півень // Чорномор. комуна. – 1945. – 8 верес.

100. Свиня // Чорномор. комуна. – 1945. – 27 трав.

1946

101. Дорога копійка // Чорномор. комуна. – 1946. – 7 квіт.

1948

102. Ворона та Вітряк // Рад. Україна. – 1948. – 10 лип.

103. Горобець та Соняшник // Большевист. знамя. – 1948. – 20 нояб.

104. Пісня про братній російський народ // Чорномор. комуна. – 1948. – 14 листоп.

105. Про Микиту Чміля // Чорномор. комуна. – 1948. – 24 лип.

1949

106. Українські цитруси / співавт. Ю. Калугін // Рад. Україна. – 1949. – 10 верес.

1951

107. Свято весни // Чорномор. комуна. – 1951. – 1 трав.

1952

108. Доручили Зайцю... // Чорномор. комуна. – 1952. – 18 листоп. ; Рад. Поділля. – 1954. – 7 берез. ; Рад. Поділля. – 1957. – 7 берез. ; Чорномор. комуна. – 1982. – 18 листоп.

109. Рекомендована Лисиця // Рад. Україна. – 1952. – 22 жовт.

1953

110. Кузьма Хомич і стінгазета // Чорномор. комуна. – 1953. – 29 січ. ; Рад. Поділля. – 1954. – 9 січ.

111. Кузьма Хомич і стінгазета; Свині не винні // Літ. газ. – 1953. – 17 груд.

112. Небезпечний ремонт / співавт. І. Рядченко // Чорномор. комуна. – 1953. – 20 верес.

113. Свині не винні! // Рад. Поділля. – 1953. – 16 груд.

114. Спомин чабана // Чорномор. комуна. – 1953. – 22 лют.

115. У Юхима Гриви // Рад. Поділля. – 1953. – 19 груд.

116. Чого нема – того нема // Рад. Поділля. – 1953. – 25 груд. ; Прикарпат. правда. – 1957. – 10 берез.

1954

117. Дума про великого Дуба // Чорномор. комуна. – 1954. – 22 трав. ; Зоря Полтавщини. – 1957. – 9 трав.

118. Забута Шпачиха // Рад. Поділля. – 1954. – 3 берез.

119. Пісня братерства // Рад. Поділля. – 1954. – 28 берез.

120. Пісня про дружбу // Чорномор. комуна. – 1954. – 20 трав.

121. Співомовки діда Черногуза, що то є кукурудза // Рад. Поділля. – 1955. – 19 черв.

1955

122. Квіти; Відверта розмова // Чорномор. комуна. – 1955. – 15 лип.

123. Савка голос загубив! // Рад. Поділля. – 1955. – 9 верес.

1956

124. Брат і Сестра // Рад. Крим. – 1956. – 31 лип. ; Чорномор. комуна. – 20 груд.

125. Гидка отрута // Рад. Крим. – 1956. – 23 верес.

126. Два обличчя // Чорномор. комуна. – 1956. – 14 січ.

127. Дорога Клепка // Червоне Запоріжжя. – 1956. – 24 листоп.

128. Рябко і реп'яхи // Червоне Запоріжжя. – 1956. – 24 листоп. ; Рад. Крим. – 25 листоп.

129. Чому Гнат не садить виноград? // Рад. Крим. – 1956. – 6 жовт.

1957

130. Багатоглагольний романс // Комс. плем'я. – 1957. – 11 верес. ; Літ. газ. – 9 лип.

131. Вашингтонська каша // Літ. газ. – 1957. – 26 лип. ; Півден. правда. – 14 квіт. ; Рад. Буковина. – 17 берез.

132. Весела прополка // Кіровогр. правда. – 1957. – 7 квіт. ; Рад. слово. – 24 лют. ; Колгосп. село. – 1961. – 12 трав.

133. Містер Брик // Вільне життя. – 1957. – 20 берез. ; Наддніпр. правда. – 19 трав.

134. Червоний Огнецвіт // Колгосп. село. – 1957. – 13 груд.

1958

135. Баба-яга // Рад. Крим. – 1958. – 13 квіт. ; Рад. Поділля. – 10 верес. ; Чорномор. комуна. – 26 січ.

136. Великі зміни // Рад. Крим. – 1958. – 16 берез.

137. Далеко кущому до зайця // Чорномор. комуна. – 1958. – 9 лют.

138. Дві криниці // Рад. Крим. – 1958. – 6 квіт.

139. Дві криниці; Мак; Багатоглагольний романс // Рад. слово. – 1958. – 15 черв.

140. Де за тином лобода... // Літ. газ. – 1958. – 28 листоп.

141. Ліпить баба егоїста : з натури // Запоріж. правда. – 1958. – 27 квіт.

142. Сатирику-брату в святкову дату : [вірш, присвяч. С. Олійнику] // Робітн. газ. – 1958. – 3 квіт.

143. Хамуло // Кіровогр. правда. – 1958. – 18 трав. ; Літ. газ.– 8 квіт.

1959

144. Два плуги // Знамя комунізму. – 1959. – 29 нояб.

145. На камені біля Неаполя // Літ. газ. – 1959. – 29 трав.

146. У нашому дворі // Чорномор. комуна. – 1959. – 22 листоп.

1960

147. Веселі перевали // Літ. газ. – 1960. – 6 верес. ; Чорномор. комуна. – 28 серп.

- 148.** З жартівливих мініатюр // Чорномор. комуна. – 1960. – 10 січ.
- 149.** Змін – перемін... // Літ. газ. – 1960. – 30 верес.
- 150.** Лист репінських запорожців до канцлера Аденауера // Знамя коммунизма. – 1960. – 13 нояб.
- 151.** «Не подолати долару тривогу...» // Літ. газ. – 1960. – 30 груд.
- 152.** Новорічне // Чорномор. комуна. – 1960. – 1 січ. ; Рад. Волинь. – 1965. – 31 груд.
- 153.** Осел-мудрець // Літ. газ. – 1960. – 28 черв.
- 154.** Слово про Максима Рильського // Чорномор. комуна. – 1960. – 26 берез.
- 155.** Тече річка // Чорномор. комуна. – 1960. – 7 серп.
- 1961**
- 156.** Мініатюри з натури // Літ. газ. – 1961. – 22 груд. ; Чорномор. комуна. – 1962. – 7 січ.
- 157.** Мініатюри з натури; Сорока на трибуні // Чорномор. комуна. – 1961. – 17 груд.
- 158.** Наша правда очі коле... // Вільна Україна. – 1961. – 21 верес.
- 159.** Наша правда очі коле...; Космічні сатиричні співомовки // Чорномор. комуна. – 1961. – 12 жовт.
- 160.** Паноптикум «героїв» нашого часу // Чорномор. комуна. – 1961. – 30 листоп.
- 161.** По усій зеленій планеті // Чорномор. комуна. – 1961. – 1 трав.

162. Рекомендована Лисиця // Ленін. молодь. – 1961. – 20 верес.

163. У нашому дворі // Десн. правда. – 1961. – 5 лют.

1962

164. Два бравих тракториста; Хитра Макітра; Заєць та Їжак // Знамя комунізму. – 1962. – 24 юня.

165. Ех, пляшечки-канашечки... // Чорномор. комуна. – 1962. – 18 лют.

166. Колючі сніжинки з пентагонської ялинки // Чорномор. комуна. – 1962. – 1 січ.

167. Святкові усмішки // Чорномор. комуна. – 1962. – 7 листоп.

168. Скарга старого Барабана на Воробйова Івана // Чорномор. комуна. – 1962. – 1 груд.

169. Тринадцяті числа // Чорномор. комуна. – 1962. – 14 січ.

1963

170. Весна-красна! // Чорномор. комуна. – 1963. – 30 квіт.

171. З недавнього // Чорномор. комуна. – 1963. – 7 квіт.

172. Заєць та Їжак // Луган. правда. – 1963. – 19 жовт.

173. І салютує даль травнева... // Чорномор. комуна. – 1963. – 1 трав.

174. Новорічний етюд // Чорномор. комуна. – 1963. – 1 січ.

175. Новорічні посмішки // Чорномор. комуна. – 1963. – 31 груд.

176. Осел-мудрець // Рад. освіта. – 1963. – 16 листоп.

177. Притча во язицех у двох лицах // Чорномор. комуна. – 1963. – 10 лют.

178. Про забуту фізкультуру і зіпсовану фігуру // Чорномор. комуна. – 1963. – 24 берез.

179. Про ледаря Тимошку і замашну ложку // Чорномор. комуна. – 1963. – 20 січ.

180. Про товариша Галушку і термінову юшку // Чорномор. комуна. – 1963. – 8 черв.

181. Реакції на абстракції // Чорномор. комуна. – 1963. – 6 січ.

182. Рецензія-претензія // Знамя комунізму. – 1963. – 3 фебр.

1964

183. Білий парус : до 20-річчя визволення Одеси // Чорномор. комуна. – 1964. – 1 берез.

184. В трамваї; Жертва малої хімії // Чорномор. комуна. – 1964. – 15 листоп.

185. Василина-чорнобривка // Прапор комунізму. – 1964. – 15 берез.

186. Добрий сон; Усмішка // Чорномор. комуна. – 1964. – 27 груд.

187. Пакості в якості // Чорномор. комуна. – 1964. – 4 груд.

188. Проекти та ефекти // Чорномор. комуна. – 1964. – 2 лип.

189. Рятуйте музику і вуха // Чорномор. комуна. – 1964. – 30 серп.

190. Свобода на оптичному прицілі // Прапор комунізму. – 1964. – 1 січ.

1965

191. Березневі тости // Чорномор. комуна. – 1965. – 7 берез.
192. В день Золотої Зірки // Знамя комунізму. – 1965. – 2 нояб.
193. Загадка // Знамя комунізму. – 1965. – 4 юня.
194. Колючі смішинки // Чорномор. комуна. – 1965. – 19 груд.
195. Копійки-зłodійки // Чорномор. комуна. – 1965. – 17 січ.
196. «Невже у вас...» // Чорномор. комуна. – 1965. – 19 груд.
197. «Ой, цвітуть поля...» // Літ. Україна. – 1965. – 27 лип. ; Чорномор. комуна. – 2 черв.
198. Парадокс; Ой, пішла б я з милим... // Чорномор. комуна. – 1965. – 25 лип.
199. Пісня лоботряса Леопольда Вихиляса // Знамя комунізму. – 1965. – 13 юня.
200. Суть прогноза щодо старого воза // Чорномор. комуна. – 1965. – 7 листоп.
201. Така вже доля рибака // Чорномор. комуна. – 1965. – 11 лип.

1966

202. Заява свинарів колгоспу ім. Фрунзе Ширяївського району до тресту «Одессільгоспбуд» // Чорномор. комуна. – 1966. – 13 лют.
203. Моя Маруся // Чорномор. комуна. – 1966. – 8 берез.
204. Моя Маруся; Колючі смішинки // Вінниц. правда. – 1966. – 7 трав.

205. Наш Першотравень // Вінниц. правда. – 1966. – 1 трав.

206. Новорічний тост // Чорномор. комуна. – 1966. – 1 січ.; Соціаліст. Харківщина. – 1971. – 26 груд.

207. Сигнали сирени з міжнародної арени // Знамя комунізму. – 1966. – 13 нояб.

208. Славен май! // Чорномор. комуна. – 1966. – 1 трав.

1967

209. Битих панів галерея // Чорномор. комуна. – 1967. – 23 груд.

210. В цю ніч // Чорномор. комуна. – 1967. – 1 січ.

211. Категорична директива // Чорномор. комуна. – 1967. – 19 лип.

212. На базарі, на Привозі // Чорномор. комуна. – 1967. – 25 листоп.

213. Невеселі мініатюри з торговельної натури // Чорномор. комуна. – 1967. – 15 груд.

1968

214. В степу гуляє завірюха... // Чорномор. комуна. – 1968. – 12 січ.

215. Лекція; Апробація-дегустація // Чорномор. комуна. – 1968. – 10 берез.

216. «Січас!» // Чорномор. комуна. – 1968. – 12 трав.

217. Три бажання // Знамя комунізму. – 1968. – 1 мая.

1969

218. Біжи, синок! // Чорномор. комуна. – 1969. – 1 жовт.

219. В квадраті... // Чорномор. комуна. – 1969. – 1 берез.

220. За рідну Батьківщину // Комсомолець Полтавщини. – 1969. – 1 січ.

221. Ловите, ловите! // Знамя коммунізму. – 1969. – 1 мая.

222. Моя Одеса // Знамя коммунізму. – 1969. – 10 апр.

223. Ненормально! // Знамя коммунізму. – 1969. – 23 нояб.

224. Свиня на пасіці // Знамя коммунізму. – 1969. – 17 окт.

225. Труба // Знамя коммунізму. – 1969. – 6 апр.

226. Явище, людям противне // Чорномор. комуна. – 1969. – 25 берез.

1970

227. Григорівська кантата // Чорномор. комуна. – 1970. – 1 січ.

228. З нами Ленін // Знамя коммунізму. – 1970. – 1 янв.

229. Ілліч сміється... // Чорномор. комуна. – 1970. – 19 квіт.

230. На лапу // Чорномор. комуна. – 1970. – 29 листоп.

231. Рыбацкие улыбки в адрес благодарной рыбки // Знамя коммунізму. – 1970. – 12 июля.

232. Уклін тобі : [вірш про письменника О.І. Ковіньку] // Зоря Полтавщини. – 1970. – 20 січ.

233. Ювіляр : [вірш про письменника О.І. Ковіньку] // Знамя коммунізму. – 1970. – 18 янв.

1971

234. Давній друг // Чорномор. комуна. – 1971. – 1 серп.

235. Дід і «Лунохід» // Чорномор. комуна. – 1971. – 1 січ.
236. Жовтневий прелюд // Знамя комунізму. – 1971. – 6 нояб.
237. И не слышно, и не видно... // Знамя комунізму. – 1971. – 15 авг.
238. Колосиста нива // Сіл. вісті. – 1971. – 21 лют.
239. На тєхаській трасі // Чорномор. комуна. – 1971. – 26 груд.
240. Пошел голым // Знамя комунізму. – 1971. – 11 іюля.

1972

241. Похвальне слово // Чорномор. комуна. – 1972. – 3 верес.
242. Святкове слово // Знамя комунізму. – 1972. – 5 нояб.

1973

243. Андрію Сові : [вірш до 60-річчя актора А. Сови] // Знамя комунізму. – 1973. – 6 мая.
244. Курчатко // Знамя комунізму. – 1973. – 22 апр.
245. Лисиця та Їжак // Знамя комунізму. – 1973. – 27 мая.
246. Натякнув // Чорномор. комуна. – 1973. – 1 квіт.
247. Святкова посмішка // Знамя комунізму. – 1973. – 1 янв.
248. Сірко і Кобила // Знамя комунізму. – 1973. – 8 дек.
250. Спогад моряка // Чорномор. комуна. – 1973. – 1 січ.

1974

251. Дві криниці; Квіти // Вінниц. правда. – 1974. – 26 трав.
252. Косарська наука; Панацея // Наддніпр. правда. – 1974. – 21 лип.

253. Косарська наука; Усмішка // Вінниц. правда. – 1974. – 23 черв.

1975

254. А ну, дихни! // Знамя комунізму. – 1975. – 2 фебр.

255. Багряний мак; Вічна проблема; Три бажання // Веч. Одесса. – 1975. – 29 авг.

256. Б'є 12! // Знамя комунізму. – 1975. – 1 янв.

257. Димок! // Знамя комунізму. – 1975. – 6 мая.

258. Еліта біля корита // Знамя комунізму. – 1975. – 27 авг.

259. Криниці-сестриці; Качать і величать; Дивні аплодисменти // Знамя комунізму. – 1975. – 10 авг.

260. Лебідь і Свиня // Наддніпр. правда. – 1975. – 1 лют.

261. Похвальне слово // Друг читача. – 1975. – 3 квіт.

262. Прощанье с Переделкино // Знамя комунізму. – 1975. – 1 апр.

1976

263. Душевна справа // Знамя комунізму. – 1976. – 23 мая. ; Зоря Полтавщини. – 12 листоп.

264. Ловись, рибко! // Друг читача. – 1976. – 28 жовт. ; Чорномор. комуна. – 2 квіт.

265. Осел і Муха // Знамя комунізму. – 1976. – 31 янв.

266. Подруги творчості // Знамя комунізму. – 1976. – 13 апр.

1977

267. Фондова солома // Зоря Полтавщини. – 1977. – 3 верес.

1978

268. Веселая прополка; Серко и Кобыла; Криница-сестрица; Близнецы; Мудрый зоолух // Комс. іскра. – 1978. – 8 лип.

269. Святкова колядка // Чорномор. комуна. – 1978. – 1 січ.

1979

270. Дока-Фока // Знамя коммунизма. – 1979. – 25 февр.

271. Одному сміхотворцю // Літ. Україна. – 1979. – 14 листоп.

272. Райдуга // Літ. Україна. – 1979. – 30 жовт.

1980

273. Когда оглобля зацветет; Камо грядеши? // Веч. Одесса. – 1980. – 27 авг.

274. Мудрый зоолух; Обыкновенный Пень // Комс. іскра. – 1980. – 28 серп.

275. «Наш сміхотворець – мудрий дід...» : [вірш про письменника О.І. Ковіньку] // Комсомолець Полтавщини. – 1980. – 12 січ.

276. Свобода на оптическом прицеле // Защитник Родины. – 1980. – 10 янв.; Защитник Родины. – 1984. – 27 дек.

277. Свобода на оптическом прицеле; Серко и Кобыла; Близнецы // Знамя коммунизма. – 1980. – 27 авг.

278. Троянда і Соловей // Чорномор. комуна. – 1980. – 16 лют.

1981

279. Спасайте мир от вражьего прицела // Веч. Одесса. – 1981. – 12 марта.

1982

280. Близнецы // Кн. обозрение. – 1982. – 20 авг.

281. Черный ход // Знамя коммунизма. – 1982. – 5 июня.

1983

282. Багряний мак // Веч. Одесса. – 1983. – 4 апр.

283. О коллегах и о себе // Веч. Одесса. – 1983. – 21 марта.

284. Сорока-морока; На базаре // Знамя коммунизма. – 1983. – 3 апр.

1985

285. Димок // Чорномор. комуна. – 1985. – 2 квіт.

286. Слон и Удав // Знамя коммунизма. – 1985. – 2 апр.

287. Тіснота; Натякнув; Два плуги // Червоний прапор. – 1985. – 27 серп.

2008

288. Народний сміх // Чорномор. новини. – 2008. – 29 берез.

2012

289. Копійка-зłodійка // Чорномор. новини. – 2012. – 5 квіт

Вірші В. Івановича у перекладах

290. Осел и Пчела / пер. с укр. Ю. Калугин // Большевист. знамя. – 1948. – 8 дек.

291. Дефицитная солома / пер. с укр. К. Золотаревская // Сов. Украина. – 1955. – № 6. – С. 188.

292. Ивановы кавуны / пер. с укр. И. Золоторевский // Сов. Украина. – 1957. – № 3. – С. 179–182.

293. Чернобровая вдова / авториз. пер. с укр. П. Сынгаевский // Сов. Украина. – 1959. – № 7. – С. 176.

- 294.** Атеїсти / пер. на лит. Р. Пельдішкіс // Шлуота. – 1973. – № 17. – С. 4.
- 295.** Атеисты / пер. с укр. В.А. Корчагин // Политинформатор и агитатор. – 1973. – № 17. – Обкладинка*
- 296.** Що упало, те пропало / пер. на узб. Х. Шарінов // Шарк полдузі. – 1974. – № 2. – С. 239.*
- 297.** Заєць та Їжак / пер. на молд. П. Кераре // Лит. ши арта. – 1978. – 28 июня. – С. 8.
- 298.** Посмішки друзів : байки, сатира, гумор, вірші / пер. на башк. М. Воловина. – Уфа : Башк. кн. изд-во, 1979. – 223 с.*

В. Іванович – перекладач

- 299.** Уваров О. Біля моря / пер. на укр. // Чорномор. комуна. – 1949. – 19 трав.
- 300.** Рекомендованная Лисица / авториз. пер. с укр. // Большев. знамя. – 1952. – 30 окт.
- 301.** Кондрат и Свињи / авториз. пер. с укр. // Молодеж. эстрада. – 1955. – № 6. – С. 20.
- 302.** Ходжа Насреддин в Стамбуле / авториз. пер. с укр. // Сов. Украина. – 1955. – № 4. – С. 185–186.
- 303.** Огнецвет; Сатиричная боль / авториз. пер. с укр. // Знамя коммунизма. – 1957. – 8 сент.
- 304.** Золота душа / авториз. пер. з рос. // Робіт. газ. – 1958. – 1 січ.
- 305.** Ах, «Жигули», мои вы «Жигули»; Мудрый зоолух / авториз. пер. с укр. // Друг читача. – 1982. – 9 верес. – С. 8.

306. Пушкін О.С. На царя Олександра І; На Аракчєєва; Історія поета;
На Карамзіна; Увага! Скигнуть трійця знов...; На графиню Орлову;
На Фотія; Колекція комах; Живий, живий курилка! : [епіграми] // Комс.
іскра. – 1990. – 30 серп.

ЛІТЕРАТУРА ПРО ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ

Енциклопедичні та довідкові матеріали

307. Володимир Іванович // 22 червня – 9 травня : письменники України у Великій Вітчизняній : біобібліогр. довід. / упоряд. : Б.А. Буркатов, А.Я. Шевченко. – Київ, 1980. – С. 133. – Згадка про В. Івановича. – С. 497.

308. Володимир Іванович // Письменники Радянської України : біобібліогр. довід. / упоряд.: О. Петровський ; ред. О.І. Микитенко. – Київ, 1966. – С. 252.

309. Володимир Іванович // Письменники Радянської України : біобібліогр. довід. / упоряд.: О. Килимник, О. Петровський – Київ, 1970. – С. 164–165.

310. Іванович Володимир // Письменники Радянської України : біобібліогр. довід. / авт.-упоряд.: В.К. Коваль, В.П. Павловська. – Київ, 1981. – С. 97.

311. Іванович Володимир Ієронімович // Українська літературна енциклопедія : у 5 т. / відп. ред. О.І. Дзеверін. – Київ, 1990. – Т. 2 : Д-К. – С. 292.

312. Іванович Володимир Ієронімович // Українська Радянська Енциклопедія : в 12 т. / голов. ред. М.П. Бажан. – Вид. 2-ге. – Київ, 1979. – Т. 4 : Електрод-Кантаридин. – С. 324.

313. Іванович Володимир Ієронімович // Українські письменники : біобібліогр. слов. : у 5 т. / уклад.: О.І. Черкашин, Н.Ф. Колосова, Т.Г. Шеретюк ; відп. ред. Л.М. Новиченко. – Київ, 1965. – Т. 4. – С. 572–574.

•

314. Букач В.М. З історії Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського. Випускники : довідник. – Одеса, 2012. – С. 12.

315. Букач В.М. Історія Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського в особах : біогр. довід. – Одеса, 2005. – С. 55.

316. Володимир Іванович : [біогр. довідка] // Антологія української поезії : у 4 т. / упоряд. М. Нагнибіда. – Київ, 1958. – Т. 4. – С. 385.

317. Володимир Іванович : [біогр. довідка] // Здоровше з гумором живеться : лауреати літ. премії ім. Степана Олійника / упоряд., голов. ред. О.С. Олійник ; вступ. слово В.М. Гаранін. – Одеса, 2003. – С. 13. – Те саме // Здоровше з гумором живеться : лауреати літ. премії ім. Степана Олійника / упоряд.: О.С. Олійник, В.М. Гаранін ; вступ. слово В.М. Гаранін. – Вид. 2-ге. – Одеса, 2005. – С. 11; те саме // Здоровше з гумором живеться : лауреати літ. премії ім. Степана Олійника. / упоряд., авт. вступ. слова та голов. ред. В.М. Гаранін. – Вид. 3-тє. – Одеса, 2011. – С. 13.

318. Володимир Іванович : [біогр. довідка] // Кропивою сміху по всякому лиху / Іванович В. ; ред. Г.Г. Ігнатенко. – Київ, 1957. – С. 157.

319. Татарницкая С.И. Владимир Иеронимович Иванович (1905 – 1985) : [біогр. довідка] // Знакомьтесь: одесские писатели-фронтовики / ред. А.С. Деревянко. – 1988. – С. 13–14.*

Загальний аналіз творчості

1958

320. Вітівка гумориста В. Івановича : [про привласнення В. Івановичем авторства віршів поета-початківця Р. Поповича] // Рад. Україна. – 1958. – 5 жовт.

1960

321. В'язовський Г. Сатира і гумор Володимира Івановича : [передмова] // Перебендя посміхається : жарти, прислів'я, байки, гуморески, бувальщини, казки / Іванович В. – Одеса, 1960. – С. 3–5.

1964

322. Єзерська Б. Майстер сміху // Прапор комунізму. – 1964. – 28 черв. ; Радуга. – 1965. – № 7. – С. 174–176. – Рос.

323. Історія української радянської літератури : [зокрема, згадки про В. Івановича] / ред. Б.С. Буряк. – Київ, 1964. – С. 372, 373, 374, 495.

1965

324. Зуб І. Зброя несхибного прицілу : [зокрема про В. Івановича] // Сучасна українська радянська сатира / ред. Л.М. Новиченко. – Київ, 1965. – С. 8, 26, 28, 37, 38, 167, 182, 213, 225, 229, 241, 257, 258.

1967

325. Прісовський Є.М. Посмішка молода і мудра : [передмова] // Поезії / Іванович В. ; ред. Г.П. Коваль. – Київ, 1967. – С. 5–14.

1969

326. Павлюк М. Три торби сміху людям на втіху // Горизонт : літ.-худож. та громад.-політ. іл. зб. Одес. СПУ / голов. ред. І. Рядченко. – Одеса, 1969. – С. 90–92.

1971

327. Вакуленко Д.Т. Історія української літератури : у 8 т. : [згадується, зокрема, В.І. Іванович] / відп. ред. і авт. вступ. ст. Л. М. Новиченко. – Київ, 1971. – Т. 8 : Література післявоєнного часу (1946-1967 рр.). – С. 324.

1975

328. В'язовський Г. Гостре слово сатирика і гумориста : [передмова] // Червоний Огнецвіт : байки, гуморески, жарти, памфлети, фейлетони, казки, бувальщини / Іванович В. – Київ, 1975. – С. 3–7.

329. Заслуженный мастер смеха // Веч. Одесса. – 1975. – 21 авг.

1976

330. Козаченко В. Література доби розвинутого соціалізму : доп. перш. секретаря правління Спілки письменників України на VII з'їзді письменників України 14 квіт. 1976 р. : [зокрема, про творчість В. Івановича] // Літ. Україна. – 1976. – 16 квіт. – С. 3–5.

1982

331. Ярмин Ю. Детская литература Украины : очерки истории укр. совет. дет. лит. : [зокрема, про творчість В. Івановича] // Москва, 1982. – С. 132, 140.

1983

332. Первый лауреат премии им. С. Олейника : [про творчість В. Івановича] // Веч. Одесса. – 1983. – 4 апр.

1985

333. Алексеев А. Великая Отечественная в творчестве одесских писателей : [про творчість В. Івановича в часи війни] // Горизонт : літ.-худож. та громад.-політ. іл. зб. Одес. СПУ / голов. ред. А. Зорич. – Одеса, 1985. – С. 115–122.

334. Глущак А. Талант веселый и мудрый // Знамя коммунизма. – 1985. – 27 авг.

335. Зуб І. Од народних джерел // Вибране : гумор і сатира / Іванович В.І. – Київ, 1985. – С. 5–11.

1990

336. Дузь І. Агітки Володимира Івановича // Веч. Одесса. – 1990. – 18 окт.

337. Дузь І. Володимир Іванович – перекладач : [про В. Івановича як перекладача творів літ. народів СРСР, зокрема О.С. Пушкіна] // Комс. іскра. – 1990. – 30 серп.

1992

338. Прісовський Є. Традиції й новаторство в гуморі та сатири Володимира Івановича // Комическое в мировом литературном

процесі ХХ віка : тез. докл. и сообщ. межгос. науч. конф., Харків, 8-10 окт. 1992 г. – Харків, 1992. – С. 172–174.

1995

339. Глущак А.С. Григорівський сміхотворець // Веч. Одесса. – 1995. – 24 авт.

1997

340. Гаранін В.М. Майстер веселого цеху // Літ. Одеса : літ.-худож. та публіцист. альм. Одес. філії СРПУ / відп. ред. В.Л. Мороз. – Одеса, 1997. – № 1. – С. 111.

1999

341. Володимир Іванович : поет, гуморист (1905–1985) // Письменники Одещини на межі тисячоліть / упоряд. Б.І. Сушинський. – Одеса, 1999. – С. 395.

2004

342. Рутківський В.Г. Володимир Іванович : поет // Одеське літературне віче : у 2 т. / упоряд., авт. передм. В.Г. Рутківський. – Одеса, 2004. – Т. 1. – С. 217.

2005

343. Бродавко Р. В его стихах жила душа народа // Одес. вестн. – 2005. – 7 сент. – С. 7.

344. Гаранін В. З глибин народних джерел : [передмова] // У сніп тугий бувальщини зберу / Іванович В. – Одеса, 2005. – С. 5–7.

2006

345. Конак С. На вшанування знаного сміхотворця // Чорномор. новини. – 2006. – 25 лют.

346. Сушинський Б. Літературне свято гумористів : [зокрема, про презентацію кн. В. Івановича «У сніп тугий бувальщини зберу» (2005) в Одес. літ. музеї] // Одес. вісті. – 2006. – 6 січ.

Громадська діяльність

347. VIII з'їзд письменників Радянської України : 7-9 квіт. 1981 р. : матеріали з'їзду : [В. Іванович – делегат з'їзду] / упоряд. : В.Г. Запорожець, В.К. Коваль ; ред. А.М. Макаров. – Київ, 1981. – С. 53.

348. Дубров Б. Сійся-родися, гумор веселий!.. : щорічні Олійників. читання на Одещині : [зокрема, про виступ В. Івановича] // Чорномор. комуна. – 1984. – 4 квіт.

349. Дубров Б. Щоб слово пахло хлібом : [виступ В. Івановича та ін. письменників перед колгоспниками сільгоспартілі «Маяк» Красноокнян. р-ну, Одещина] // Літ. Україна. – 1985. – 3 січ.

350. Евстальєв И. В гостях – поет : [про зустріч учасників літ. об'єднання «Іллічівець» з В. Івановичем] // Чорномор. маяк. – 1984. – 24 апр.

351. Задунайский Р. Творческий диапазон : [про участь В. Івановича у засіданнях літ. об'єднання Іллічів. порт. клубу] // Чорномор. маяк. – 1985. – 7 нояб.

352. Кердман Б. Хлеб и слово : [про зустріч. одес. письменників, у т.ч. В. Івановича, з колгоспниками сільхозартілі «Маяк», Червоноокнян. р-ну, Одес. обл.] // Знамя коммунизма. – 1984. – 28 окт.

353. Крохмаль В. Вечір спогадів і поезії : [про виступ письменників, зокрема В. Івановича, на вечорі, присвяч. 90-річчю від дня народж. М. Рильського] // Чорномор. комуна. – 1985. – 2 квіт.

354. Лясковський В. Творчий звіт поета в колгоспі : [про зустріч поета-сатирика зі своїми земляками-колгоспниками с. Григоріївка, Одес. обл.] // Чорномор. комуна. – 1957. – 3 верес.

355. VII з'їзд письменників Радянської України : 14-16 квіт. 1976 р. : матеріали з'їзду : [В. Іванович – делегат з'їзду] / упоряд. Л.С. Бойко; ред. А.М. Макаров. – Київ, 1974. – С. 51.

356. Сушинський Б. «І сніп тугий...» : [про започаткування «Бібліотечки лауреатів премії ім. Степана Олійника»; честь відкриття «бібліотечки» була надана першому лауреату цієї премії В. Івановичу] // Перед забралом вічності : літературознавчі студії / упоряд. Б. Сушинський. – Одеса, 2014. – С. 371.

357. Тюнда Л. Пам'ятна зустріч : [виступ письменників, зокрема В. Івановича, перед учнями Петрів. радгоспу-технікуму] // Слава хлібороба. – 1985. – 5 січ.

358. Щербина Л. Великому Кобзарю посвящається : [про участь одес. письменників, у т.ч. В. Івановича, в урочистостях, присвяч. 170-річчю від дня народж. Т.Г. Шевченка] // Знамя комунізму. – 1984. – 17 марта.

*Річниці
від дня народження*

50-річчя

359. Гетьман В. Крилатий сміх // Чорномор. комуна. – 1955. – і15 лип.

360. Крилатий сміх : до 50-річчя з дня народж. поета-сатирика В.І. Івановича // Літ. Одеса : літ.-худож. та публіцист. альм. Одес. філії СРПУ / відп. ред. Г. В'язовський. – 1956. – № 13. – С. 99 : портр.

60-річчя

361. Володимиру Івановичу – 60 // Літ. Україна. – 1965. – 27 лип.

362. Гайворон А. Всеґда в строю // Знамя комунізму. – 1965. – 25 июля.

363. Недзвідський А. Наш веселий старий товариш... // Чорномор. комуна. – 1965. – 25 лип.

364. Присовский Е.Н. Улыбка молодая и мудрая // Защитник Родины. – 1965. – 1 авг.

70-річчя

365. Дузь И. Веселая прополка // Знамя коммунизма. – 1975. – 10 авг.

366. Лясковський В. Сміх, якому дано крила... // Чорномор. комуна. – 1975. – 27 серп.

367. Олійник С. Володимирі Івановичу – 70! // Літ. Україна. – 1975. – 26 серп.

75-річчя

368. Все острое сатиры // Веч. Одесса. – 1980. – 27 авг.

369. Дузь І. Володимирі Івановичу – 75 // Горизонт. – 1981. – С. 136–138.

370. Дузь І. Чародій сміху : поету-сатирику В. Івановичу – 75 років // Чорномор. комуна. – 1980. – 27 серп.

371. Івановичу В. – 75 лет // Лит. газ. – 1980. – 5 нояб.

372. От щедрого сердца : к 75-летию укр. сов. поэта-сатирика В. Івановича // Знамя коммунизма. – 1980. – 27 авг.

373. Степовий М. Світ, завітчаний сміхом // Комс. іскра. – 1980. – 28 серп.

374. Шабатин П. Володимирові Івановичу – 75! // Літ. Україна. – 1980. – 29 серп.

80-річчя

375. Вітаємо ювіляра : В. Івановичу – 80 // Червоний прапор. – 1985. – 27 серп.

376. Колісниченко А. Старійшина українського гумору // Чорномор. комуна. – 1985. – 24 серп.

377. Лясковский В. Смех – оружие сильное // Веч. Одесса. – 1985. – 24 авг.

378. Стриженюк С. Высокий берег // Веч. Одесса. – 1985. – 27 авг.

85-річчя

379. Дузь І. Фрески любові // Чорномор. комуна. – 1990. – 29 серп.

90-річчя

380. Глушак А.С. Рецептúra Івановича // Аргументы и факты. – 1995. – № 34 (сент.).

100-річчя

381. Гаранін В. Іде і посміхається весна : до 100-річчя від дня народження В. Івановича // Думська площа. – 2005. – 15 лип. – С. 1, 2-3 ; Літ. Одеса. – № 3 (серп.). – С. 28–34. ; Море. – № 2. – С. 183–186.

382. Дузь І.М. Фрески любові // Думська площа. – 2005. – 5 серп. – С. 10.

Некрологи

383. Володимир Ієронімович Іванович // Веч. Одесса. – 28 авг. ; Літ. Україна. – 1985. – 29 серп.; Лит. газ. – 25 сент. ; Чорномор. комуна. – 28 серп.

Відзнаки

384. Володимир Іванович – поет, гуморист : за зб. «Свиня на пасіці», «Низенько кланяюся» та ін. : [премія ім. Степана Олійника] // Літературно-мистецька Одещина : лауреати держ., обл. та міськ. премій в галузі культури, літ. і мистецтва / упоряд. Г.Д. Северіна. – Одеса, 2005. – С. 22.

385. Выхованец М. Моя степная Левадовка : [про першого лауреата літ. премії С. Олійника В. Івановича] // Знамя коммунизма. – 1983. – 7 апр.

386. Гаранін В. Олійниківська весна : [про Олійників. читання; згадуються також лауреати премії ім. С. Олійника, серед яких В. Іванович] // Одес. вісті. – 2011. – 2 квіт. – С. 15.

387. Дяченко С. В честь известного писателя-сатирика : [про вручення письменникові премії ім. С. Олійника, заснованої колгоспом «Шляхом Леніна» (Миколаїв. р-н, на Одещині)] // Информ бюл. секретариата правл. СП СССР. – 1982. – № 7. – С. 28.

388. Зоренко В. Володимир Іванович – лауреат колгоспної премії : [про присвоєння звання лауреата літ. премії «Людяма на добро» ім. С. Олійника, заснованої колгоспом «Шляхом Леніна» (Миколаїв. р-н, на Одещині)] // Чорномор. комуна. – 1983. – 5 квіт.

389. Лауреати літературних премій : [про отримання В.І. Івановичем респ. премії ім. С. Олійника] // Одеська обласна організація Національної спілки письменників України. – Одеса, 2004. – С. 7.

390. О награждении поэта Ивановича В.И. Почетной грамотой Президиума Верховного Совета УССР : указ Президиума Верховного Совета УССР от 12 сент. 1975 г. // Знамя коммунизма. – 1975. – 13 сент. ; Чорномор. комуна. – 13 верес. – укр.

391. Чернецький О. Премія «Людяма на добро» : [про отримання В. Івановичем премії ім. С. Олійника, заснованої колгоспом «Шляхом Леніна» (Миколаїв. р-н, на Одещині)] // Рад. Україна. – 1983. – 7 квіт.

ЛЮБЛЮ НАШ КРАЙ

С. Олійник

Поетові Володимирові ІВАНОВИЧУ

*Люблю наш край: лимани, балки,
Чаїний крик і хвиль тепло...
Там з моря видно всім рибалкам
Твоє — Григорівку — село!*

*Сходивши землю срібноросу,
Що клонить трави аж до хвиль,
Ти змалку вмів клепати косу,
Водить човна і в шторм,
І в штиль.*

*В рибальській трудженій родині
Законом стало ще тоді:
Подай весло своє людині,
Що опинилася в біді!
Літа лишаючи позаду,
У море ходиш, як ходив...
А скільки яблунь, винограду
Ти круг Одеси насадив!*

*Взнаю твою робочу майку
Іще здаля, коли не йду:
Скінчивши вірш чи казку-байку,
Ти знов клопочеш у саду.*

*В роботі зрання і до ночі,
Немов той ратай на сівбі,
А скільки радощів для дочок
Переносив ти на собі!*

*Молодшій — книги, старшій — ноти.
(Добудь! Хоч діло і складне...)
Ті щедрі батьківські турботи
Завжди зворушують мене.*

*А жарти, сміх? Лиш серцем дужі
Так сіють усмішки дзвінкі!..
Люблю наш край,
мій добрий друже,
За те, що люди в нім такі!
Я бачив їх, коли з тобою
Бував не раз у тім селі,
Де кожна ніч у гул прибою
Старі вслухаються й малі.*

*Де зазнають рибалки лиха
В години штормів і вітрів,
Де й досі сива Качаниха
Із моря жде своїх синів...
І це вони, ті добрі люди,
Тобі довірили перо,
Щоб випікав ним зло повсюди,
Щодня відстоював добро,*

*Щоб по щурах бив і по вовку,
Що з-за межі ген вирина...
Радий, що їх «командировку»
Ти прагнеш виправдать сповна!*

*Люблю наш край: рибальську вдачу,
Солоний бриз і хвиль тепло...
Аж звідси, друже, ясно бачу
Твоє — Григорівку — село!*

- 392.** Бортняк А. У лісі, ой у темному... : [пародія на вірші В. Івановича] // Перець. – 1983. – № 24. – С. 13.
- 393.** Іванович В. : [дружній шарж худож. А. Арутюнянца на поета] // Літ. Україна. – 1983. – 31 берез. – С. 8.
- 394.** Костовецький А. Епіграми : [в т.ч. епіграма на В. Івановича] // Поезія. – 1981. – № 2. – С. 122.
- 395.** Лагода В. Володимир Іванович : епіграма // Поезія. – 1980. – № 1. – С. 123.*
- 396.** Олійник С. Люблю наш край : [вірш, присвяч. В. Івановичу] // Чорномор. комуна. – 1965. – 28 листоп.
- 397.** Олійник С. Моєму землякові : [вірш, присвяч. В. Івановичу] // Літ. Україна. – 1980. – 29 серп.
- 398.** Олійник С. Російсько-українське попури : Володимир Іванович : [вірш] // Металеві дні. – 1932. – № 4. – С. 62–63.
- 399.** Полтавчук В. Сміхотворець з нашого краю : [про кн. В. Полтавчука із серії «Одеса літературна», присвяч. В. Івановичу] // Чорномор. новини. – 2017. – 24 черв.
- 400.** Ребро П. Скарга на сатирика: [вірш] // Прапор юності. – 1965. – 11 лип.; Чорномор. комуна. – 28 лип.
- 401.** Сосюра В. Слово про друзів : [вірш-мініатюра] // Дніпро. – 1968. – № 1. – С. 139–140.

ПОКАЖЧИК ІМЕН

- Алексеев А.333
Арутюнянц А. 393
- Бажан М.П. 312
Бандуренко Є. 2, 28, 29, 30, 40, 42
Березінський В.К. 51
Бойко Л.С. 355
Бортняк А. 392
Бродавко Р.І. 343
Букач В.М. 314, 315
Буркатов Б.А. 49, 307
Буряк Б.С. 323
- Вакуленко Д.Т. 327
Вишня О. с. 11, 14, 15
Вихованец М. 385
Вірний Б. 7
Воловин М. 298
Володіна Л.А. 18
Воскресенко С. с. 14
В'язовський Г.А. с. 16; 1, 37, 38, 39, 321, 328, 360
- Гайворон А. 362
Гайдаєнко І. с. 21; 32, 33
Гаранін В.М. с. 14; 26, 58, 60, 61, 62, 317, 340, 344, 381, 386
Гетьман В.Н. 359
Глібов Л. с. 11
Глушак А.С. 334, 339, 380
Годованець М. с. 14
Голубко Д.Н. 8
- Гринько Д. 10
Гурвич-Перева Е.С. 23, 25
- Данилов С.Я. 45
Деревянко А.С. 319
Деркач С.Б. 53
Дзеверін О.І. 311
Дубров Б. 349
Дузь І.М. с. 16; 15, 43, 44, 50, 336, 337, 365, 369, 370, 379, 382
Дяченко С. 387
- Євдокименко В. 14, 22
Евстальєв І. 350
Єзерська Б. 322
Єфіменко В. 2
- Задунайський Р. 351
Запорожець В.Г. 347
Зинченко Ж.І. 45
Зінчук С.С. 17
Золотаревская К. 291
Золоторевский І. 292
Зоренко В. 388
Зорич А. 55, 333
Зуб І.В. 5, 324, 335
- Іванов П.Ф. 24
Ігнатенко Г.Г. 6, 318
Иншаков П.К. 54
Калінін М.І. с. 22

Калугін Ю. 29, 106, 290
Кердман Б. 352
Кераре П. 297
Килимник О. 309
Коваль В.К. 310, 347
Коваль Г.П. 16, 325
Ковальчук С. 31
Ковінька О.І. с. 14; 232, 233, 275
Козаченко В. 330
Колісниченко А.І. 18, 19, 376
Колосова Н.Ф. 313
Конак С.В. 345
Корчагин В.А. 295
Корчагин С.В. 21
Косматенко А. с. 14
Костовецький А. 394
Котляревський І.П. с.8, 11, 12
Кривошеєнко Л.С. 51
Крохмаль В. 353

Лагода В. с. 14; 395
Лагутіна З. 13
Левченко М.О. 10
Лисняк В. 6
Литвинчук К. 4
Логвиненко М. 2, 6
Ломиа К.Ш. 54
Луценко І. 1
Лясковський В. с. 21, 22; 354, 366, 377

Макаров А.М. 347, 355
Маківчук Ф. с.14; 3, 15
Малахова Л.С. 19
Марченко В. 27

Микитенко О.І. 308
Михайлевський А.Ф. 52
Мороз В.Л. 54, 340
Моторний О. 5

Нагнибіда М. 41, 316
Назарковський А. 98
Недзвідський А. 363
Новиченко Л.М. 313, 324, 327

Олійник О.С. 58, 317
Олійник С.І. с. 10, 14, 16, 17, 19, 21, 22, 61; 367, 396, 397, 398
Островська К. 10

Павловська В.П. 310
Павлюк М. 326
Педа П. с. 14
Пельдішкіс Р. 294
Петров Ю. 1
Петровський О. 308, 399
Підпалій В.О. 12
Подоляк М. –
див. Суховецький М.М.
Полтавчук В. с. 17; 22, 399
Попович Р. 320
Посмітний М.А. с. 5
Прісовський Є.М. с. 6; 53, 325, 338, 364
Проницька Н.В. 53
Пушкін О.С. 306, 337

Ребро П. 400
Рильський М.Т. 154, 353
Руданський С. с. 11

Рутківський В.Г. 59, 342
Рядченко І.І. с. 21; 2, 112, 326

Северіна Г.Д. 384
Семов К. 50
Сиротюк М. 1, 34, 35, 36
Сова А. 243
Сосюра В.М. 401
Степовий М. 373
Стриженюк С.С. 46, 47, 48, 378
Ступак Ю. 4
Суховецький М.М. 26
Сушинський Б.І. 341, 346, 356
Сынгаевский П. 293

Татарницкая С.И. 319
Ткаченко В. 5
Трохліб В.В. 20, 52

Тюнда Л. 357

Уваров О. 299

Чернецький О. 391
Черкашин О.І. 313
Чернуха В. 11

Шабатин П. 374
Шарінов Х. 296
Швецов С. 5
Шевченко А.Я. 307
Шевченко Т.Г. 358
Шеретюк Т.Г. 313

Щербина Л. 358

Ярмин Ю. 331

ПОКАЖЧИК ВИКОРИСТАНИХ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

Збірники, журнали, альманахи

Барвінок	Київ
Веселий ярмарок	Київ
Вітчизна	Київ
Войовничий атеїст=Людина і світ	Київ
Героїчна Одеса	Одеса
Горизонт	Одеса
Дніпро	Київ
Кодри	Кишинів
Літературна Одеса	Одеса
Металеві дні	Одеса
Молодежная эстрада*	
Море	Одеса
Перець	Київ
Піонерія	Київ
Политинформатор и агитатор*	
Радуга	Київ
Советская Украина	Київ
Соціалістична культура	Київ
Україна	Київ
Шлуота*	
Шарк полдузи*	

Газети

Аргументы и факты : в Украине	Київ
Большевистское знамя=Знамя коммунизма (Прапор комунізму)=Юг	Одеса
Вечерняя Одесса	Одеса
Вільна Україна	Львів
Вільне життя	Тернопіль
Вінницька правда	Вінниця
Деснянська правда	Чернігів
Друг читача	Київ
Думська площа	Одеса
Червоне Запоріжжя =Запорожская правда=	
Запорізька правда	Запоріжжя
Защитник Родины	Одеса
Зоря Полтавщини	Полтава

Кіровоградська правда	Кіровоград
Книжное обозрение	Москва
Колгоспне село	Миколаївка, Одес. обл.
Комсомолец Полтавщини	Полтава
Комсомольське плем'я	Вінниця
Ленінська молодь	Львів
Литература ши арта	Кишинів
Літературна газета	Київ
Молодая гвардия	Київ
Наддніпрянська правда	Херсон
Одеські вісті (Одесские известия)	Одеса
Південна правда	Миколаїв
Прапор юності	Хмельницький
Прикарпатська правда*	Івано-Франківськ
Радянська Буковина	Чернівці
Радянська Волинь*	Луцьк
Радянська освіта	Київ
Радянська Україна	Київ
Радянське Поділля	Хмельницький
Радянське слово	Дрогобич, Львів. обл.
Радянський Крим	Сімферополь
Робітничка газета	Київ
Сільські вісті	Київ
Слава хлібороба	Комінтернівське, Одес. обл.
Соціалістична Харківщина	Харків
Червоний прапор	Миколаївка, Одес. обл.
Чорноморська комуна=Чорноморські новини	Одеса
Чорноморський маяк	Чорноморськ (Іллічівськ)

ЗМІСТ

ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ	4
Володимира Ієронімовича ІВАНОВИЧА	
Прісовський Є. ПОСМІШКА МОЛОДА Й МУДРА	6
Гаранін В. З ГЛИБИНИ НАРОДНИХ ДЖЕРЕЛ	14
Полтавчук В. СМІХОТВОРЕЦЬ З НАШОГО КРАЮ	17
ПУБЛІКАЦІЇ ТВОРІВ	23
Окремі видання	23
ПУБЛІКАЦІЇ	28
у збірниках, альманахах	28
у журналах	32
у газетах	34
Вірші В. Івановича у перекладах	48
В. Іванович – перекладач	49
ЛІТЕРАТУРА ПРО ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ	51
Енциклопедичні та довідкові матеріали	51
Загальний аналіз творчості	52
Громадська діяльність	56
Річниці	57
Некрологи	59
Відзнаки	59
Присвяти В. Івановичу, пародії та епіграми	61
ПОКАЖЧИК ІМЕН	64
ПОКАЖЧИК ВИКОРИСТАНИХ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ	67

Науково-довідкове видання

**Володимир Ієронімович
ІВАНОВИЧ**

Бібліобліографічний покажчик

**СЕРІЯ
«Письменники Одеси»
Випуск 43**

Упорядник
Надія Павлівна Анейчук

Комп'ютерний набір
Н.П. Анейчук
Технічний редактор
І.М. Свістунова

До оприлюднення підготував
редакційний відділ
Одеської національної наукової бібліотеки

Підписано до оприлюднення 30 червня 2020
Обл.-вид. арк. 2,3

